

A TISZÁNINNENI EV. REF. EGYHÁZKERÜLET

1882. szeptember 24., 25., 26. napjain

KASSÁN TARTOTT ŐSZI KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE

BÁLINT JÓZSEF,

egyházkerületi főjegyző.

SÁROSPATAK.

NYOMTATTA STEINFELD BÉLA, A REF. FŐISKOLA BETŰIVEL.

1882.

**A tiszáninneri ev. ref. egyházkerület 1882. évi szeptember 24., 25., 26-ik napjain
Kassán tartott őszi közgyűlésének**

J E G Y Z Ő K Ö N Y V E.

A tiszáninneri ev. ref. egyházkerület őszi közgyűlése tartatott Kassán, 1882-ik évi szeptember 24., 25., 26-ik napjain. Elnökök: *Kun Bertalan* szuperintendens és idősb báró *Vay Miklós* főgondnok urak.

Jelen voltak mint képviselők:

Az abauji egyházmegyéből: Fodor Pál, esperes; *Komáromy László*, segédgondnok; *Batta József*, *Veress Sámuel*, *Idrányi Ferenc*, *Béki Sámuel*, papi; *Bárczay Ödön*, *Mesko Sándor*, *Teleky Péter*, világi tanácsbírák; *Antalfi László*, egyházmegyei főjegyző; *Fuhász Mihály*, egyházmegyei ügyvéd.

Az alsóborsodi egyházmegyéből: Fekete Károly, helyettes esperes; báró *Vay Béla*, segédgondnok; *Bornemisza József*, *Futó Sámuel*, papi; *Szathmáry Király Pál*, világi tanácsbírák; *Maklári Károly*, egyházmegyei aljegyző.

Az alsózempléni egyházmegyéből: Kopré Ferenc, esperes; ifjabb báró *Vay Miklós*, segédgondnok; *Terhes Barna*, papi; báró *Vay Sándor*, *Bódogh Károly*, *Dr. Lengyel Endre*, világi tanácsbírák; *Tóth Lajos*, egyházmegyei főjegyző.

A felsőborsodi egyházmegyéből: Debreczeni Gábor, esperes; *Ragályi György*, segédgondnok; *Apostol Mihály*, papi; *Fekete József*, *Losonczy Károly*, *Gombos György*, világi tanácsbírák; *Némegy József*, egyházmegyei aljegyző.

A gömöri egyházmegyéből: Nagy Pál, esperes; *Ragályi Gyula*, segédgondnok; *Balogh Béla*, papi; *Lőrinczy Endre*, világi tanácsbírák; *Terhes Pál*, egyházmegyei aljegyző.

Az ungi egyházmegyéből: Szabó András, esperes; *Kovács Károly*, segédgondnok; *Németh Imre*, *Makkay Dániel*, papi tanácsbírák; *Orémus Dániel*, egyházmegyei főjegyző.

A felsőzempléni egyházmegyéből: Kálniczky Fános, helyettes esperes; *Bernáth Elemér*, segédgondnok; *Molnár István*, *Tóth Ferenc*, papi; *Dókus Gyula*, világi tanácsbírák; *Böszörményi Károly*, egyházi; *Dókus Ernő*, világi főjegyzők.

A tornai egyházmegyéből: Lovass Sámuel, esperes; *Lükő Géza*, segédgondnok; *Vajányi Lajos*, papi; *Farkas József*, *Csiszár István*, világi tanácsbírák; *Kapossy György*, egyházmegyei főjegyző.

A sárospataki főiskola részéről: Fejes István, ez alkalommal megválasztott főiskolai egyházi algondnok; *Radácsi György*, akadémiai, *Kovácsi Sándor*, gimnáziumi igazgatók; *Zsindely István*, gazdasági választmányi elnök; *Németh László*, jogigazgató.

Jegyzőkül: Bálint József, egyházkerületi fő-, *Mitrovics Gyula*, al-, *Debreczeni Bertalan*, világi és *Antalfi László*, ez alkalomra helyettesített jegyzők.

Ezeken kívül igen számos egyházi és világi férfiak s hallgatók.

Egyházkerületünknek jelen gyűlése úgynevezett szentelési gyűlés levén, a 24-re eső vasárnapot egészen az ifjú lelkészek felavatására vonatkozó ünnepélyességek vették igénybe. Már reggeli 9 óra előtt nagy közönség gyűlt össze a kassai ref. lelkészi lakon és a ref. templom előtti téren, midőn pedig féltíz órakor elhangzottak az istenitiszteletre hivatató harangok szavai, s az ünneplő közönség br. Vay Miklós, főgondnok, Kun Bertalan, szuperintendens és számos előkelő egyéniség vezetése alatt, elindult a közeli templom felé, lélekemelő, megható volt látni a fekete ruhába öltözött embertömeget, mely az utcát mindenütt előzönlé. A templom hajója aztán csakhamar megtelt közönséggel, s hogy nem nagy kiterjedése mellett is több ezerre menő embert tudott magába fogadni s minden érdeklődő szemtanuja lehetett a szép ünnepély lefolyásának, abban kétségenkívül az egyház előjáróságának volt legnagyobb érdeme, mely csakugyan bámulatot keltő ügyességgel tudott felügyelni a jó rendre, s szintén csudaszerűleg tudott azon a kis téren még a később jövőknek is elég kényelmes helyet kimutatni. A szokásos gyülekezeti éneklés után Komjáthy Gábor, ladmoci ifjú lelkész állott fel a felavatandók közül a szószékre, egyházi beszédet tartott a Máté szerint való evangélium XI: 29—30. verse alapján, sok ügyességgel, a legtöbb helyen emelkedett szellemben, azon alkalmi tárgyat fejtegetvén, hogy a Krisztus igája úgy lesz könnyű és gyönyörűsége az ő szolgálóra nézve, ha szelid lemondással és hitteljes alázatossággal hordozzák azt. Ezen beszéd végeztével és a sárospataki főiskolai énekhar éneklése után, Kun Bertalan, szuperintendens lépett a szószékre s mondotta el ott főpásztori beszédét, a neki adatott meleg lélek egyszerűségével, de meggyőző és megnyerő erejével, azt fejtegetvén beszédében, hogy az ev. ref. lelkésznek minő viszonyban kell állani a maga gyülekezetével? A feltett kérdésre ezen hármass feleletet adá: Azon viszonyban, melyben áll a tanító az ő tanítványaival; a barát az öröm és bánat napjaiban az ő szívének választottjaival és az atya az ő gyermekeivel. Ezek után, még egyszer megállítva főpásztorunk mintegy az ifjú lelkészeket pályájuk e nagyfontosságú pillanatában, őket a következő kérdésekre való feleletre szólította fel: Megvannak-e győződve a keresztyén vallás isteni eredetéről, annak hasznos és boldogító voltáról? Jó lelkiismérettel, benső, igaz hivatásuknak engedve, vállalják-e magukra az isteni szolgálatnak terheit és kötelességeit s végre, készek-e megesküdni arra, hogy szent vallásunk elveit, evangéliumi alapon, a helvét hitvallásra való figyelemmel hirdetik? Amely feltett kérdésre valamennyien igennel felelvén s időközben a jegyzői kar által életrajzi adataik is felolvastatván: a „Jövel szentlélek úr isten“ kezdetű énekből énekeltek egy versszakot, előbb csak maguk a felszentelendő lelkészek, de már a második, harmadik dallamsornál belesodorta a buzgóság árja a nagy közönséget is, s oly lélekre ható gyülekezeti énekléssé nőtte ki magát, hogy e pillanatban igazán ott volt a szentlélek, minden ember szívében, minden ünneplő ember nyelvén és érzelmeiben. Magát a felszentelési aktust, Nagy Pál gömöri esperes felavatása előzte meg s ily módon egészítettvén ki általa a „vének gyülekezete,“ történt meg a következő ifjú lelkészeknek felszentelése: Sallai Sándor, Varga János, Kiss József, Kerekes József, Farkas Lajos, Kolozsvári István, Bartha Mihály, Komjáthy Gábor, Futó János, Magyar Bertalan, Czinke István, Fürjész Tamás, Oláh Péter, Szakal István. A szép ünnepélyt főpásztorunknak rövid zárbeszéde és megható imája s a sárospataki énekhar hatásos éneke rekesztette be.

1. Majd másnap, azaz szeptember hó 26-án, az ez alkalomra egybegyűlt gyűlési közönség reggeli 9 órára, a megyeház nagy teremébe gyülekezvén föl: elnök szuperintendens úrnak Isten gyámolító segedelmét kérő buzgó imája után.
2. Főgondnok úr, a közgyűlést következő beszéddel nyitotta meg:

Főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés!

Midőn azon szerencsét tartá fel a gondviselés számomra, hogy ezen szabad királyi Kassa városa kebelében létező ref. egyház által körébe fogadott hagyományos vándor-gyűlésünk alkalmával én is résztvehetek még anyaszentegyházunk javára és dicsőségére szolgálendő tanácskozásiinkban, mindenekelőtt az e célból ily szép számmal megjelent egyházi és világi tagokat sietek szívem mélyéből tiszteletteljesen üdvözölni; de nem odázhatom el azon köszönet nyilvánítását sem, melylyel Kassa nagyérdemű polgárainak s a helybeli ref. egyház buzgó előjáróinak s minden egyes kedves tagjainak, hitrokainknak, szives fogadtatásunkért s eddig is már tanusított magyar vendégszeretetökért tartozunk; hálás elismerésünk illeti végre magát Abaujmegye mélyen tisztelt közönségét is, amiért tanácskozási termét használatunkra átengedni kegyeskedett.

Ezek előrebocsátása után immár áttérek a szerintem mindenekelőtt megfigyelendőire jelenlegi tanácskozásunknak.

Főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés! A folyó év tavaszán tartott, e maihoz hasonló összejövetelünkör, megnyitó beszédemben alkalmam volt, mint legújabb s egyetemes magyar reform. egyházunkat akkor leginkább érdeklett fontos eseményt, a debreceni zsinatnak szerencsésen lett befejezését említenem fel, eléadván egyszersmind az azon hozott törvényeknek főbb pontjait s mindazt, amit azok megerősítése esetében egyházunkra nézve jót s üdvöst várhatánk.

Felséges urunk, koronás királyunk, nem késett ezen szentesítés végett hozzája hódoló tisztelettel felküldött munkálatunkat, szentesítés végett, alkotmányos közegeinek, a parlamentaris felelős minisztériumnak kiadni, a vallás- és közoktatási minisztert különösebben is megbízván az illetők által tett észrevételeknek velünk leendő közlésével; ki is hódolván a legfelsőbb meghagyásnak, hosszasabb beható tárgyalás után, mult augusztus hó 7-ikén megküldé a zsinat elnökségének, a jelzett legfelsőbb meghagyás alapján létrejött leíratot, mely egyszersmind a hivatalos lapban is közzététetvén s abból minden jelentékenyebb újságha átvétetvén, a nagy közönségnek is már rég tudomására jutott, úgyhogy alig lehet bárki is ma közöttünk, ki annak tartalmát bőven ne ismerné.

Az illető elnökség mentőlelőbb érvényesíteni kívánván a mult évi zsinat ide vonatkozó végzéseit, kötelességének tartotta azt újból egybehívni s tanácskozás alá bocsátani mindazon észrevételeket s részben ellentéteket, melyek az eredeti szöveg s a miniszteri leírat között léteztek; aminthogy több napokig tartott hosszasabb, komoly, igen beható tanácskozás után csakugyan meg is állapítottak mindazon változások, illetőleg módosítások, melyeknek az eredeti szövegbe lett átvétele s ennek ekénti újból lett átídomitása s ismét lett felterjesztése után óránként várhatjuk az egésznek jóváhagyását; mi ha megtörténend, el lesz érve azon cél, mely után egyházunk hosszú idők óta törekedett; testté fog ugyanis válni mindenekelőtt, a magunk által önkormányzatilag alkotott egyházi törvények paizsa alatt, azon együvé tartozás ösztönszerű érzete, amit eddig szétszaggatottságunk miatt teljesen utólrni képesek nem valánk, s ennek, ha fel tudjuk fogni anyaszentegyházunk valódi érdekét s létfeltételét, az lesz első üdvös következése, hogy az egyházi közalap létesítése által kivergődhetünk azon szegyenítő, eddig minden tevékenységünket megzsibbasztó szegénységből, melynek nyomasztó súlyát első vonalban szegény egyházaink, nyomorral küzdő lelkészeink, tanítóink és ezek özvegyeik s árváik kénytelenek érezni.

Amiről még röviden említést kívánok tenni, abból áll, hogy mindazon panaszos, részben sérelmes kérdések, melyek állásáról fentebb említett tavaszi gyűlésünk alkalmával jelentést tettem a főt. egyházkerületnek, ma is várják még a parlament s kormány által leendő megoldásukat; hogy pedig mindezek feledékenységre ne menjenek, sőt kedvező véget érjenek, de különben is meghozott törvényeink életbeléptetésére nézve a szükséges előintézkedések haladékat ne szenvedjenek: zsinatunk, közelebbi feloszlása előtt, azon határozatot hozta, miszerint egyházi új törvényeink, a leérkezendő szentesítés után, kihirdetés végett, azon felszólítással küldessenek azonnal meg a zsinati

elnökség által az egyházkerületeknek, hogy ezek olymódon gondoskodjanak az immár egészen más jelentőségű conventre küldendő tagok megválasztásáról, hogy maga a convent, melynek régóta kilátásban volta miatt temérdek tárgyak vannak egyházunkban függőben, még ez évben megalakulhasson s haladéktalanul hozzákezdhesse törvényszabta működéséhez.

Ezeket tartottam az igen tisztelt gyülekezetnek részemről tudomására hozni, nem maradván eként jelenleg már más teendőm, mint a gyűlést megnyitottnak nyilvánítván, magamat kegyeikbe ajánlani.

E beszéd, a gyűlésen jelenlevők osztatlan tetszésével és élénk lelkesültségével fogadtatván, egész terjedelmében jegyzőkönyvbe iktattatni határozatott, s nagyméltóságú elnökünk, magyarországi ref. egyházunk ügyeinek, évek hosszú során át, annyi hála és hódoló tiszteletre kötelező buzgósága és fáradhatatlan áldozatkészsége, e helyen ujjal is méltó elismeréssel kísértetvén, jelen gyűlésünk megkezdette a sorrend szerint előkerülő ügyek elintézését.

3. A képviselők megbízó-levelei

igazoltaknak tekintettek.

4. Elnök, szuperintendens úr, a közgyűlés személyzetének szükséges kiegészítése szempontjából, jelentvén, hogy az ungi egyházmegye, e folyó évi szeptember hó 5-ik napján Vajkócon tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 16. szám alatt tett fölterjesztése értelmében, az ott megürült segédgondnoki hivatalra Kovács Károly eddigi helyettes segédgondnokot választotta meg.

Egyházkerületünk, e szerencsés választást valódi örömmel veszi tudomásúl, amennyiben az elválasztott férfit, az egyházi közügyekben már régóta tanusított buzgó tevékenységéről alkalma volt úgy ismernie, mint ki egyházmegyéjének e megtisztelő bizalmát, s ezzel együtt egyházkerületünk elismerését, már idáig is teljes mértékben bírta és kiérdemelte.

Ki is az elnökség fölhívására, az ünnepélyes esküt segédgondnoki hivatalára ezennel letévén, egész odaadással és őszinteséggel nyilvánítá, hogy ereje s tehetségéhez képest, e hivatali minőségében is örömmel ajánlja föl magát ujjal egyházi közügyeink szolgálatára. S ezzel a közgyűlés szívélyes üdvözlése mellett, segédgondnoki székét tanácsasztalunknál legott el is foglalta.

5. A fentebbi elnöki beszédben is felemlítettvén az, hogy a zsinat által alkotott törvények, most már hihetőleg, rövid idő alatt szentesítettnek fognak, kérdésbe tetetett: mimódon fog majd legcélszerűbben megtörténni, eme szentesített törvényeknek, egyházkerületünkben leendő kihirdetése; melyre nézve a Debrecenben legközelebb megtartott zsinat, mindenik egyházkerületre nézve fenntartá a szabad rendelkezés jogát, annyit mondván ki csak a zsinat ez alkalommal határozatilag, hogy a megerősített törvények, majdan az egyházkerületeknek saját körükben, külön-külön lesznek kihirdetendők.

Egyházkerületünk e tekintetben az elnökséget bizza meg, hogy a mutatkozó szükséghez képest, úgy az említett törvények kihirdetése, mint azoknak életbeléptetése és alkalmazása végett, szükséges előleges lépések és intézkedések megtétele céljából, egy rendkívüli egyházkerületi gyűlést hívhasson egybe, azon esetben, ha egy ilyen rendkívüli gyűlésnek, legközelebbi tavaszi gyűlésünk előtt leendő megtartása talán mellözhetlennek és szükségesnek mutatkoznék.

6. Ugyancsak ezen ügygyel összeköttetésben, felemlített az is: vajjon, tekintetbe véve azt, hogy a testvéregyházkerületek közül, már többen megválasztották az egyházunk alkotmányába, most már törvényesen beillesztett konventnek tagjait: nem volna-e időszerű, ha egyházkerületünk is meg-

tenné e tekintetben a szükséges intézkedést, s megválasztani már most a tagokat, abba a konventbe, melyre ez időszertint annyi nagyfonosságú ügy megoldása és elintézése várákozik.

Egyházkerületünk a konventi tagok megválasztását, jelenleg még nem tartja maga részéről szükségesnek, s azért azt, majd egy későbbi alkalomra tartja fel, annyival is inkább, mert szívesen bele nyugszik a zsinatnak, már az első ülés szakában hozott azon határozatába, melynek értelmében az egyházkerületek főgondnokai és szuperintendensei bízáttak meg azzal, hogy a netalán időközben előforduló egyházi és iskolai ügyek elintezésében legjobb belátásuk szerint járjanak el s folytonosan figyelemmel kísérvén létérdekeinket, azoknak megőrzése és legcélszerűbb elintézése végett, tegyék meg mindenkor a legszükségesebb intézkedéseket.

7. A magyar igazságügyi minisztérium, folyó évi június 20-án, 23,190. szám alatt kelt intézvényében, a nagy-kikindai királyi törvényszék kerületében, a nagy-kikindai királyi járásbíróság területéhez tartozó Nagy-Kikinda város határában fekvő, ugynevezett *ü b e r l a n d i a l i s* földekre és a nyiregyházi kir. törvényszék kerületében, a nyiregyházi kir. járásbíróság területéhez tartozó Tisza-Dada községben keletkezett $47^{874}/_{1600}$ hold, valamint a Takta-Kenez községben keletkezett $125^{1536}/_{1600}$ hold holt Tisza medrére nézve fölvelt új telekjegyzőkönyvek közzétételére vonatkozó hirdetményt, az 1855-ik évi december 15-ikén kibocsátott telekkönyvi rendelet 13. §-a értelmében, egy példányban, a 23190. szám alatt, Budapesten, 1882. év június hó 22-ikén kelt intézvénye mellett megküldi.
8. A vallás- és közoktatásügyi minisztérium, szintén Budapesten, 1882-ik évi július hó 5-én, 18,994. szám alatt kelt leírátában, szuperintendensi hivatalunkat az iránt kereste meg, hogy Somogyi Tamás, kis-kövesdi ref. tanító, szolgálatképtelenségének és nyugdíj-jogosultságának megállapítása céljából, az 1875. törvénycikk 40-ik §-a értelmében alakítandó vegyes bizottság tagjaivá Diószeghy János és Éwa András, s.-a.-újhelyi lakosokat; eljáró orvossá pedig dr. Chyzer Kornél, megyei főorvost nevezvén ki: kéri szuperintendensünket, hogy az egyház érdekeinek képviseltetése végett két tagot azon utasítás mellett küldene ki, hogy a közelebbi részletek megállapítása végett a királyi tanfelügyelő, mint törvényszerinti elnökhöz forduljanak.
9. Ugyanazon minisztérium, folyó évi július hó 1., 882-ik szám alatt, Budapesten kelt intézvényében, értesíti szuperintendensi hivatalunkat, miszerint több törvényhatóság részéről panasz emeltetvén az iránt, hogy a szülők nem ritkán elmulasztják újszülött gyermekeik megkereszteltetését, s hogy az anyakönyvvezető lelkészek részéről is megtörténik, hogy a bejelentett születési esetet nem anyakönyvezik: szükségesnek látta ezért nevezett minisztérium, ennek orvoslása céljából, a bábák részére fennálló utasítás IX-ik §-át, a belügyminiszterrel egyetértőleg következőkép módosítani:

IX. §. A bábának kötelessége minden szülést, melynél segédkezett, 24 óra alatt az anyakönyv vezetésével megbízott hivatalnak tudomására hozni, s minden halva-született magzatot, tekintet nélkül, annak korára és kifejlődésére, a halottkémnek bejelenteni, s kéri ezen, már a hatóságokkal is a bábák kellő utasítása végett közlött intézvényét, az illető anyakönyvvezetőknek is figyelmébe ajánlani.
10. Ugyanazon minisztérium, Budapesten, folyó évi június hó 8-án kelt intézvénye folytán, az 1882-ik évre egyházkerületünk részére járuló 7000 forint államsegélynek, a miskolci adóhivatalnál lett kiutalványoztatása iránt értesíti szuperintendensi hivatalunkat, kérvén, ez összegnek szabályszerűen leendő nyugtázását, s az erről okmányolt számadásnak, annak idejében leendő fölterjesztését.
11. Ugyanazon minisztérium, Budapesten, folyó évi június hó 29-én, 884. szám alatt kelt intézvényében, az iránt értesít, hogy a mozgósított, állandóan szabadságoltak, tartalékosok sat. gyámol nélküli családjainak segélyezési módozatát megállapító folyó 1882-ik évi XI-ik törvénycikk végrehajtása

tárgyában, a magyar királyi honvédelmi miniszter úr által legközelebb részletes „Utasítás“ fog kiadni, melyben a nevezett törvény végrehajtása körül, a lelkészek közreműködésének is több irányban való igénybevétele terveztetik.

Kéri azért szuperintendensi hivatalunkat, a hatósága alatt lelkészkedő papságnak ezen szabályoknak megfelelő utasíttatására.

12. Ugyanazon minisztérium, folyó évi augusztus 7., 15,027. szám alatt, szuperintendensi hivatalunkhoz intézett leíratában, utasíttatni kéri az egyházi hatóságokat, hogy úgy a tankötelesek összeírásánál, mint a tanév és iskolabajjárásra nézve a legszigorubbán járjanak el, annyival is inkább, mivel olyan esetben, midőn bárminemű mulasztás vagy épen visszaélés jut tudomására, az illetővel szemben kénytelen lesz a köztörvények értelmében a legerélyesebben intézkedni.
13. Ugyanazon minisztérium, ugyanazon évi július 13-án kelt 21,734. szám alatti leíratában, a vajkóci ref. egyházközség folyamodványát, melyben építés alatt álló templomuk befejeztetésére államsegélyt kért, azzal a megjegyzéssel küldte vissza szuperintendensi hivatalunkhoz, hogy a folyamodó egyházközség kérelme a folyó évi segélyezések kiosztásánál lehetőleg figyelemben részesíttessék.
14. Ugyanazon minisztérium, ez évi július 5., 20,978. számú leíratában tudatja, hogy Dr. Oláh Gyula, bihari és Velkei Pál, szabolcsmegyei tanfelügyelőket, kölesönösen áthelyezte.
15. Ugyanezen minisztérium, augusztus hó 5-én, 24,706. szám alatt kiadott leíratában, értesíti szuperintendensi hivatalunkat, hogy egyházkerületünk 1881. évi államsegélyére vonatkozó számadása megvizsgáltatván, az helyesnek találtatott.
16. Ugyanazon minisztérium tudatja, hogy Ő cs. és ap. kir. felsége, saját magánpénztárából, a tornaújfalusi egyháznak iskolaépítésre 100 frtot, a salamoni egyháznak temploma helyreállítására 200 frtot, a szomotori egyháznak, szintén templomépítésre, hasonlólag 200 frtot, s a putnoki egyháznak iskolaépítésre 100 frtot legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.
 Ő cs. királyi apostoli felségének mindezen magas kegyadományai hálás köszönettel vétettek.
17. Ugyanazon minisztérium, 18,634. szám alatt, az ipari tanműhelylyel egybekapcsolt felső népiskolák számára készített tantervet megküldi.
 Tudomásul vétetik s levéltárba tétetni határoztatik.
18. Ugyanazon minisztérium, ^{27,314}/₈₈₁ szám alatt tudatja, hogy a honvédelmi minisztérium Gyarmati József jósafoi lelkészt, a 39-ik számú honvédezsózlóaljhoz áthelyezvén, ott honvéd segédlelkészé nevezte ki.
 Tudomásul vétetik.
19. Ugyanazon minisztérium, 1198. eln. szám alatt, átteszi a pénzügyminisztérium által az üzleti biztosítékul elfogadható értékpapírok iránt kiadott 33,062. számú körrendeletét.
 Ezen körrendelet már körözve lévén, tudomásul vétetik.
20. A magyar királyi belügyminiszter tudatja szuperintendensünkkel, hogy a sárospataki főiskola által Zemplénmegyétől megvett, de az államkincstár nevén álló ingatlan átruházását tárgyzó folyamodványt, mivel ebben az államkincstár is érdekelve van, áttette a pénzügyminisztériumhoz.
 Tudomásul vétetik.
21. A vallás- és közoktatási minisztérium, folyó évi április 14-én, 656-ik szám alatt Budapesten kelt intézményével kapcsolatban, a magyar királyi honvédelmi miniszter által, a polgári alkalmazásra

jogos igényvel bíró altiszteknek visszautasított folyamodványaikra adandó elutasító végzés szerkesztése tárgyában, valamennyi törvényhatósághoz intézett rendelet másolatát, tudomásvétel s a netán szükségesnek mutatkozó további intézkedések megtétele végett megküldi.

Mindezen fentebbi miniszteri intézvények szuperintendensi hivatalunk által, részint a megfelelő intézkedések céljából, magántudomásúl vétetvén, részint egyházkerületszerte köröztetvén: köztudomásúl szolgálnak.

- 22.** Folyó évi nyári közgyűlésünk 7-ik számú határozata értelmében, az üresedésbe jött sárospataki főiskolai egyházi algondnoki hivatal betöltésére beadattak a szavazatok. Ezen szavazatok felbontására Ragályi György és Debreczeni Gábor elnöklete alatt, Nagy Pál, Bernáth Elemér és Debreczeni Bertalan tagokkal, egy bizottság küldetvén ki, a bizottság a szavazatokat felbontotta. Beérkezett összesen 356 szavazat, melyből Fejes István, s.-a.-ujhelyi lelkész 198 szavazatot nyert, a többi szavazat többfelé ágazván el.

Eszerint Fejes István, általános többséget nyervén, a sárospataki főiskola törvényesen elválasztott egyházi algondnokául kijelentetett; ki is a hivatalos esküt letévén, algondnoki székét a közgyűlés szerencsekívánatai között azonnal elfoglalta, utasítván őt egyházkerületünk, hogy a volt egyházi algondnoknál netalán létező s az algondnoki hivatalt illető iratokat átvévén, hivatalos működését azonnal kezdje meg.

- 23.** Ugyanazon közgyűlés jegyzőkönyvének 14-ik számára vonatkozólag, a felsőzempléni egyházmegye a kolbásai lelkész-tanítói hivatal díjlevelének beadására ismételten fölhívatván, s ennek következtében e díjlevél beadatván:

megerősített, s a példányok illetőségek szerint elhelyeztetni rendeltettek.

- 24.** Ugyanazon nyári közgyűlésünknek 17. számú jegyzőkönyvi határozatának értelmében, Hegedűs László elnöksége alatt egy bizottság azzal bízott meg, hogy nézze át a nevezett főiskola kormányzati szabályait, s megtévén azokra nézve a szükséges módosításokat, ez ügyben mostani gyűlésünk elé terjeszse fel javaslatait. Erre vonatkozólag olvastatott a bizottság folyó évi szeptember 22-ik napján Sárospatakon tartott részleges tanácskozásának 1-ső számú jegyzőkönyvi felterjesztése, melyben előadatik, hogy a bizottság küldetésében azért nem járhatott el, mert a tanügyi bizottsági ülésnek az iskolai év kezdetén, szeptember 8-ikára kitűzött szabályszerű megtartása a zsinatra való indulás miatt elmaradván, a főiskolai kormányzati szabályok kidolgozására kinevezett küldöttségnek ugyanez alkalomból szándékolt egybehívása is elmaradt; másfelől pedig, a körülményekben történt oly nagy változás, melyszerint a legfelsőbb helyen szentesíteni várt zsinati új alkotmányszervezetnek épen főiskolánk kormányzati szabályainak végleges megállapíthatásával is a legbensőbb összefüggő iskolaügyi része bizonytalan időre elejtve lőn: azért jelenleg azon indítványt terjeszti elő a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez, hogy miután a változott viszonyokhoz képest, egyházkerületünk belkörüleg lesz hivatva arra, hogy saját főiskolája szervezetében a szükségesnek bizonyult s tovább nem halasztható módosításokat és javításokat böles belátása szerint eszközölje: ezen szervezkedésre vonatkozó munkálatok elkészíttetését és fölterjesztését, a főiskola körében tartandó jövő évi nyári közgyűlésünk idejéig elhalasztani, az eddigi szervezet szerint összealkotott bizottságokat pedig, melyek hat évre szóló megbízatása immár lejárt, folytatólagosan fölhatalmazni, illetve utasítani méltóztassék, hogy hivatalukat addig is folytassák és a szükséges teendőket teljesítsék.

Bár egyházkerületünk, a felterjesztett jegyzőkönyvből indokolva látja is azt, hogy a tanügyi bizottság, a közbejött körülmények miatt, megbízatásának ez idő szerint eleget nem tehetett; minthogy azonban a főiskola kormányzati szabályainak átnézése és a szükséges módosítások megtétele immár halaszthatlanul szükségessé váltott: utasítja a tanügyi bizottság elnökét, Hegedűs Lászlót arra, hogy a kinevezett bizottságot multhatlanul hívja össze, s azzal együtt tanácskozáván a nagyfontosságú ügy

felett, az erre vonatkozó munkálatot legközelebbi tavaszi közgyűlésünkre minden-
esetre terjeszse fel.

- 25.** Ugyanazon gyűlés jegyzőkönyvének 16. pontjára vonatkozólag, olvastatott Bódogh Károly folyamod-
ványa, melyben előadja, hogy ő a sárospataki főiskolának 3600 frtnyi tőketartozását, ennek kama-
tait, per és egyéb költségeit, 6493 frt. 12 krban kifizette. Viszont a főiskolai pénztár is kifizetett
neki téglagyári 2282 frt. 37 krnyi követelésére s járulékaira 2676 frt. 87 krt. Ezzel azonban ő
nem elégszik meg, mert neki csak 6%-kal fizettetett a kamat s nem is egész tőkéje után, így e
címen még 642 frt. 87 krt tesz követelése.

Továbbá a közte és a főiskola között kötött egyezségben 153,168 darab téglá és cserép
vételét számításba, mint olyan, melyet a főiskola elhasznált, holott adatai vannak, hogy a főiskola
összesen 344,200 darabot használt el; így ennek értékét szintén kifizettetni kéri.

Egyházkerületünk ezen oly sok zavart okozott téglagyári ügyet már 1881. évi
tavaszi közgyűlésében, 11-ik számú határozatával, a Bódogh Károlylyal kötött egyez-
ség alapján, végleg rendezvén, ezen egyezségtől nem tér el; folyamodót az általa
elfogadott egyezséggel ellenkező kérelmet magában foglaló kérvényével elutasítja.

- 26.** Ugyanazon közgyűlés jegyzőkönyvének 29-ik pontja értelmében, a felsőzempléni egyházmegye oda
lévén utasítva, hogy hivatalától véglegesen megfosztott Tóth Pál, szállóskei volt káplán-tanítónak
lelkészi oklevelét vegye vissza s azt az egyházkerületi levéltárba leendő elhelyezés végett szolgál-
tassa be; nevezett egyházmegye, folyó évi augusztus hó 22-ikén, Kis-Azarban tartott közgyűlése
jegyzőkönyvének 5-ik számú határozatában jelenti, hogy Tóth Pált, lelkészi oklevelének, folyó évi
szeptember hó 15-ik napjáig, az illető esperesi hivatalhoz leendő beadására jegyzőkönyvi kivona-
ton komolyan fölhívta és kötelezte, de nevezett Tóth Pál, e fölhívást mind ez ideig teljes hall-
gatással mellőzve, oklevelét idáig sem adta be.

Nevezett Tóth Pál, lelkészi oklevelének be nem adásával, az egyházi felsőség
irányában vakmerő makaesságának kétségbehozhatatlan tanujelét adván: szuperin-
tendus úr megbízatik, hogy Tóth Pált, elnökileg papi oklevelének haladéktalan
beadására még egyszer és utoljára szólítsa föl; megtagadás esetében pedig, az
ily esetekben eddig is szokásban és gyakorlatban volt eljárási mód szerint, az ő
oklevele elvesztésére vonatkozó s egyházkerületileg hozott ítéletét (lásd az 1882-ik
évi április 25., 26., 27-ik napjain tartott tavaszi gyűlés jegyzőkönyvének 61-ik
pontját) a testvéregyházkerületekkel, vagyis országszerte közölje, s őt többé egy-
házi, illetőleg lelkészi hivatalra s annak tisztjei teljesítésére nem alkalmazhatónak,
sőt attól esetleg törvényesen is eltiltandónak jelentse ki.

- 27.** Ugyanazon közgyűlés jegyzőkönyvének 43-ik pontjára vonatkozólag, a b a j á n h á z i egyház képezdei
tőkéjének s a j e n k e i és p á l y i n i egyházak képezdei kamatainak befizetése tárgyában emelt pana-
szaira nézve, a gazdasági választmány oda lévén utasítva, hogy azok mibenlétét megvizsgálván,
arról jelen gyűlésünkre tegyen előterjesztést: gazdasági választmányi elnök által szóval jelentetik,
hogy az erről való jelentéstételre nézve előbb utasítást kell kérnie aziránt, ha egyházkerületi vagy
esperesi úton tegye-e meg az illető hátralékkimutatásokat?

Ehez képest utasítatik ujjolag a gazd. választmány, hogy e kimutatásokat, az illető
egyházakkal esperességi úton közölje; az eredményről teendő jelentése jövő tavaszi
gyűlésünkre bevértván.

- 28.** Ugyanazon gyűlés jegyzőkönyvének 46-ik száma alatt, a radistyáni lelkész és tanító, azon folyamod-
ványaikat kéri a nagyméltóságú pénzügyi minisztériumhoz szuperintendensi úton fölterjesztetni,
melyben a diósgyőri kir. koronai uradalom, mint földesúr birtokából, a lelkészi és tanítói hivatal

fizetése javítására adott, azonban szántóföld helyett erdőben kimért területen lévő fák épenügy, mint az uradalomhoz tartozó községekben nekik adassanak, s ennek fölterjesztésével szuperintendensünk bízván meg: jelenti, hogy e megbízatását teljesítette.

Tudomásul vétetik.

29. Folyó évi tavaszi közgyűlésünk, 13. számú határozatában oda utasítván az abauji egyházmegyét, hogy a kázmárki és a rásony-léh-berencsi egyházak viszonyai rendezése céljából mindkét egyház lelkészi díjleveleit szerezzze elő, s állapítsa meg ezen lelkészi hivatalok fizetését; az ott fennálló alapítványok jogi természetét kikutatván, adjon véleményt arról, hogy mi viszonyok állanak elő a négy egyház egyesítése, esetleg azoknak két anyaegyházzá alakítása által: a nevezett egyházmegye beterjeszti folyó évi augusztus 29—30. napjain tartott közgyűlésében kelt határozatát, melyben tudatja, hogy az egyházkerületi jegyzőkönyvben foglalt kívánalmak teljesítése s véleményadás végett bizottságot küldött ki, melynek szintén beterjesztett véleményét magáévá tévén, azt határozati erőre emelte.

Ennek folytán az idézett egyházmegyei határozatnak alapul szolgáló küldöttségi jelentés vétetett tárgyalás alá.

Ezen jelentés kapcsában bemutatván a küldöttség mind a rásony-léh-berencsi, mind a kázmárki lelkészi hivatal chartáját, előadja, hogy a Monoki Erzsébet-féle alapítványról szóló alapítványlevelél előszerezhető nem volt, hanem az alapítvány jogi természete felett tartott vizsgálat eredménye az lett, miszerint Monoki Erzsébet 24 hold földet egyedül a léhi lelkészi hivatalnak adományozott oly célból, hogy Léhen lelkészi állomás állíttassék fel; ahoz tehát Léhen kívül más egyháznak annyival kevésbé van és lehet igénye, mivel ezen birtok telekkönyvileg is a léhi lelkészi hivatal nevére van bekebelezve. Ezen alapítvány eképen egyedül a léhi lelkipásztor javadalmazására fordítatván, ez Léhen bármely egyházhhoz való csatolását nem akadályozza.

Ennélfogva tekintetbe vévén azon körülményt, miszerint ha Kázmárk is a rásonyi anyaegyházhoz csatoltatnék, vagyis, ha a négy egyház egyesíttetnék: a rásonyi lelkész a kázmárki, mint tőle igen távol eső egyházban a lelki gondozást nem teljesíthetné, s ezáltal mind a kázmárki, mind a hozzá közel fekvő léhi egyház a megsemmisítés felé taszítatnék: véleményezi, hogy az abauji egyházmegye azon egyházkerületünk által feloldott határozata, melyben a 4 egyház egyesítése kimondatott, változtassék meg, s Léh Kázmárkhoz csatoltatván, állíttassék fel két egyház, u. m.: a rásony-berencsi és a kázmárk-léhi.

Minthogy azonban a Monoki-féle léhi földek hasznobére most a jelenlegi rásony-léh-berencsi lelkész chartájában benn foglaltatik, s így a jelenlegi rásonyi lelkészt szerzett jogától megfosztani nem lehet: azon közvetítő indítványt teszi a küldöttség, hogy addig, míg a jelenlegi rásonyi lelkész ezen hivatalt viseli, a kázmárki lelkész — kinek a Monoki-féle léhi földek természetben átadandók — 61 frtot, mint ezen földek jelenlegi hasznobérét, fizesse a rásonyi lelkésznek: neki fizettetnék továbbá a Léhről járó alapítványi kamat is. Viszont a rásonyi tanító 61 frt. díját viselje Berencs, ami ismét Berencsre nézve sérelmes nem lehet, amennyiben ezen község épen ezen a Monoki-féle alapítványt nem illető jövedelméből meggazdálkodott tőkéjének jövedelme ezt könnyen fedezi.

Végre véleményezvén, hogy a kázmárki díjlevel, a jelenlegi viszonyoknak megfelelően, az általa bemutatott tervezet szerint változtassék meg: előterjeszti, miszerint a két lelkészi állomás fennebb tervezett felállítása folytán a rásony-berencsi lelkész fizetése 567 frt. 8 kr-ra, a kázmárk-léhi lelkész fizetése pedig 672 frt. 18 kr-ra rúgna. Így mindkét lelkészi hivatal fentartható volna; mert míg egyrészt a fennebb tervezett kiegyenlítés folytán a rásonyi lelkész jelenlegi viszonyai-ban változás nem áll elő, addig másrészt, ha a rásonyi egyház megüresedvén, ezen kiegyenlítés megszűnik: az 567 frt. 8 kr-ban kimutatott rásonyi fizetés a díjminimumra a rásonyi és berencsi hivek által könnyen kiegészíthető.

Egyházkerületünk a küldöttségnek az abauji egyházmegye által is elfogadott ezen javaslatait szavazattöbbséggel elfogadta és kimondja, hogy a kázmárki, rásonyi, léhi és berencsi egyházakból két egyházat alakít, t. i. a kázmárk-léhi és rásony-berencsi egyházakat; elfogadván nemcsak a kázmárki díjlevélre vonatkozó s a jelen-
tésben előterjesztett változást, hanem a jelenlegi rásonyi lelkész hivataloskodása tartamáig, a fennebb részletesen előadott kiegyenlítési módot is, és ennél fogva a heterjesztett chártákat oly utasítással teszi vissza az abauji egyházmegyéhez, hogy azokat ezen határozat értelmében újra szerkesztvén s szabályszerűen aláíratván, hitelesítési záradékkal való ellátás végett, szabályszerűen 3 példányban terjeszse fel jövő tavaszi közgyűlésünkre.

- 30.** Dunántúli szuperintendens, Papp Gábor úr, a csurgói helvét hitvallású gimnáziumnak, ugy nemzetiségi, mint felekezeti szempontból igen fontos intézetnek, nemcsak fentartását, hanem emelkedését is ohajtandónak, sőt a protestantizmus és a magyar nemzetiség jól felfogott érdekében kívánatosnak tüntetvén föl: annak lehető segélyezése céljából a testvéregyházkerületekhez s azok között egyházkerületünkhöz is, az egyházak közt kiosztás, valamint az egyes hazafiaknak is megküldés végett, nagyobb mennyiségű számozott és számozatlan kéréseket küld.

Ezen íveknek, az illető egyházak és egyeseknek egyházkerületszerte leendő megküldése s buzgó pártfogásukba ajánlására szuperintendens úr megbizatik.

- 31.** Ugyancsak a dunántúli testvéregyházkerület, folyó évi június 4. s következő napjain, Székesfehérváron tartott közgyűlésének 92. számú jegyzőkönyvi határozatát megküldvén, abban pártolásra és támogatásra hívta fel egyházkerületünket, azon törekvéseire vonatkozólag, melynek értelmében a Horvát-Szlavon-Dalmátországban levő protestáns testvérek egyházi életének szervezését, némely ellenséges indulatu törekvésekkel szemben, a konvent egyik nagyfontosságú teendői közé jelöli ki, s illetőleg az ügynek rendezésére s annak a testvér ágostai egyházkerületekkel együttes támogatására és gyámolítására, a konvent kiváló és éber figyelmét felhívni kéri.

Egyházkerületünk ez indítványt elfogadja és magáévá teszi, s annak támogatásához, képviselői által, a konventen a legkészségesebb örömmel hozzájárul.

- 32.** Ugyanazon egyházkerület, ugyanazon közgyűlésének 93. számú jegyzőkönyvi pontjában, az alapok és alapítványok ügyében közösen teendő föllépésre hívja fel egyházkerületünket.

Minthogy e nagyhorderejű kérdés eldöntése iránt a konvent fog tenni az illető helyre felterjesztést, a testvéregyházkerület megkeresése tudomásul vétetik.

- 33.** A dunamelléki ev. ref. egyházkerület, 1882-ik évi június hó 3-ik s következő napjain Budapesten tartott gyűlésének jegyzőkönyve egyházkerületünknek megküldetvén:

szíves köszönettel fogadtatik s levéltárunkba letéetni határoztatik.

- 34.** Olvastattak ez erdélyi unitárius egyházi főtanács és a dunántúli ref. egyházkerület közgyűlésének a Baldácsy-alapítvány jövőbeli kezelésére vonatkozó jegyzőkönyvi kivonatban közölt határozatai.

Mely határozatok, alapelveikben, egyházkerületünk által e tárgyban hozott határozatok lényegével megegyezvén:

azok tudomásul vétetnek, s ezen ügyben választott meghatalmazottainknak tájékoztatásul kiadatnak.

- 35.** Nagy Péter, erdélyi püspök, az új énekes-könyv számára hozzá beérkezett zsoltárok és dicséretetek „kézirat helyett“ kinyomatott második füzetét 50 példányban megküldi.

Ezen példányok már kiosztva lévén, egy példánya levéltárba tétetni határoztatott.

36. A tiszántúli, valamint az erdélyi ev. ref. egyházkerületek, tavaszi gyűléseik jegyzőkönyvét megküldvén:

azok levéltárba tétetni rendeltetnek.

37. Olvastatott az egyházkerületi népiskolai tanügyi bizottságnak, a népiskolák anyagi és szellemi állását feltüntető jelentése az 188 $\frac{1}{2}$ -ik iskolai évről, melyhez csatolmányul, nevezett tanügyi bizottság, megbízatásához képest, fölterjeszti az iskolai körlátogatók által beadandó jelentéshez és kimutatáshoz szükséges újabb táblázati mintát is.

E jelentés tudomásul vétetvén s a bemutatott új táblázati minta célszerűnek találtatván: annak kellő számú példányban leendő kinyomatása elrendeltetik, s a körlátogatóság használatára, az egyházmegyékben teendő kiosztásával szuperintendens úr megbízatik. — Ennek kapcsában:

38. Ugyancsak az egyházkerületi tanügyi bizottság világi elnöke által jelentetvén, hogy amennyiben Prágay Lajos, alsóborsodi esperes, súlyos betegsége következtében, esperesi s ezzel kapcsolatos egyéb hivatalairól is lemondott, ezáltal a tanügyi bizottsági egyházi elnökség is megürült: kéri ennek mielőbbi betöltését.

Az előterjesztett indokoknál fogva, az egyházkerületi tanügyi bizottsági egyházi elnökségre Nagy Pál, gömöri esperes választatott meg; ki is ezen elnökséggel együtt járó tisztek átvételére és teljesítésére ezennel fölhivatik.

39. Ugyancsak a nevezett tanügyi bizottság fentidézett jelentése szerint, több egyházmegyében az iskolába járó és iskolaköteles, de nem járó növendékek száma között nagy különbséget tűnő ki, mely körülmény egyszersmind az iskolai ügyek megdőbbentő pangását látszik bizonyítani:

Fölhivatnak az egyházmegyék esperesei, hogy úgy a rendes, mint főleg az ismétlő iskoláztatásra — mely utóbbi az elsőnek történhetett elhanyagolásából, az iskolai nevelésben esett hiányok jelentékeny és sikeres pótlásául szolgál — a szülőket minden hatalmukban álló erkölcsi eszközök, vagy ha szükségesnek mutatkozik, az erre kötelező törvények szigorának alkalmazásával is kötelezzék.

40. Olvastatott az 1881-ik évi szeptember 21-ik napján Miskolcon tartott segélyosztó-választmányi ülés jegyzőkönyve; ugyancsak az 1881-ik évre, a különféle segélyekből megállapított osztalék-összegek kiosztásáról, melyszerint kitüntették:

a) hogy az ezen 1881. évre a magyar kir. államkormány által egyházkerületünk részére kiutalványozott államsegélyből mindenekelőtt levonandó lévén a nyugtára szükségelt bélyegért kiadott 22 frt. 50 kr., továbbá a sárospataki főiskola részére egyházkerületileg megállapított 3300 frt., ugyszintén Szűcs Ábrahámnak járuló 100 frt., a Magyar Istvánnak járuló 50 frt. és végre a Kovács János, vámos-ujfalusi lelkésznek adótörlesztésre utalványozott 150 frt.; összesen tehát 3625 frt. 50 kr. Maradt kiosztásra 3374 frt. 50 krajcár.

b) Ennek folytán számbavétetvén az egyes egyházmegyék által államsegélyre ajánlott egyházak, lelkészek, tanítók, lelkész- s tanítói özvegyek, árvák nevei, s ahhoz képest választmány által minden egyes egyház osztaléka 55 frt., egy lelkészé 40 frt., egy tanítóé 30 frt., egy lelkészi özvegyé 25 frt., egy tanító-özvegyé 15 frtban állapittatván meg, a kiosztandó 3374 frt. 50 krajcár az egyes egyházmegyék közt következő arányban osztatott föl:

Az abauji egyházmegyének adatott 565 frt.; Alsóborsodnak 425 frt.; Alsózemplénnek 395 frt.; Felsőzemplénnek 380 frt.; Felsőborsodnak 370 frt.; Gömörnek 425 frt.; Tornának 315 frt.; Ungnak 355 forint.

Eszerint az egyes egyházmegyék közt összesen 3210 frt. osztatván ki, fennmaradt még, előre nem látható szükségletekre, 164 frt. 50 kr., mely utólagosan szinte kiosztatott.

c) A hollandi és szükösi gyámtárakból való segélyre, az egyes egyházmegyék által ajánlottak nevei számbavétetvén, s ahozképest választmány által úgy a hollandi, mint a szükösi gyámtárakból, egy-egy lelkész- és tanító-özvegy osztaléka megállapítatván: a hollandi gyámtárból 565 frt., a szükösi pénztárból 255 frt. jutalék-összeg járul ki, mely fennebbi átalány-összegek, az illető esperesi hivataloknak, az egyházkerületi dékáni hivatal által, az illető szükösök közt leendő kiosztás végett megküldettek s kiosztattak.

Jóváhagyó tudomásul vétetik.

41. Olvastatott a jelen gyűlésünk alkalmával Kassán működött segélyosztó-bizottság jegyzőkönyve, melyszerint mindenekelőtt abban állapodott meg a bizottság, hogy a kiosztandó segélypénzekből minden egyházmegyének egy bizonyos átalány-összeg adassék ki, magokra az egyházmegyék kormányférfiakra bizatván, hogy ebből a segélyzendőket legjobb belátásuk szerinti arányban részeltessék; továbbá utasítandónak tartja a bizottság a segélyzendőket, hogy nyugtáikat törvényszabta bélyeggel ellátva, a lelkész és gondnok aláírásával s az egyház pecsétjével megerősítve, állítsák ki. Ezek megállapítása után, a segélypénzeknek az egyházmegyék közötti felosztása eként eszközöltetett:

1. Az államsegély összege tesz 7000 forintot. Ebből az egyházkerület határozata szerint levonandó levén a sárospataki főiskola részére 3300 forint, s állandó segély címén, Szűcs Ábrahám részére 100, bánóci tanító részére 50 frt., marad kiosztandó 3550 frt. Ebből

az abauji egyházmegyének utalványoztatik 600 frt., azon kikötéssel, hogy ez összegből a vajkóci égett egyháznak 100 frt. és a n.-kinizsinek szintén 100 frt. adassék;

az alsóborsodi egyházmegyének 400 frt. azon utasítással, hogy ebből Emődnek 150 frt., Lőrincfalvának 100 frt. adandó;

az alsózepléni egyházmegyének 400 frt., melyből a szomotori egyháznak 100 frt. adandó;

a felsőborsodi egyházmegyének 400 forint;

a felsőzepléni egyházmegyének 450 frt., melyből a szalóki egyháznak 100 frt., a szalóki tanítónak 50 frt., a homonnai alakuló egyháznak 100 frt. adandó;

a gömöri egyházmegyének 400 forint;

a tornai egyházmegyének 300 forint;

az ungi egyházmegyének 500 frt., melyből a salamoni, tarnóci és vajkóci egyházaknak egyenkint 100—100 forint adandó.

Előre nem látható költségekre fenmarad 100 forint.

2. A toicsvai Nagy Gedeon alapból járuló segélyösszeg tesz 1200 forintot, mely az egyházkerület 1881. évi őszi közgyűlése 14. számú határozatában megállapított arány szerint osztandó szét az egyes egyházmegyék között.

3. A hollandi gyámtárból minden egyházmegye kap 80—80 frtot; a szükösi pénztárból pedig 40—40 forintot.

Ezen jegyzőkönyv minden pontban helyeslő tudomásul vétetvén, az egyházmegyéknek az illető összeg az egyházkerületi dékáni hivatal útján kiadatni határozatott. A segélyzendők utasítatnak, hogy nyugtáikat bélyeggel, lelkészi és gondnoki aláírással s az egyház pecsétjével ellátva állítsák ki.

42. Olvastatott az egyházkerületi számvevőszék folyó évi szept. hó 1., 2-ik napjain Miskolcon tartott ülésében fölvetett jegyzőkönyve, különösebb tekintettel annak az egyházkerületi dékán által kezelt különböző pénztárak mult 1881-ik évi bevételeiről, kiadásairól, maradványairól, általában ezen pénztárak valódi állásáról szóló, valamint némely behatóbb intézkedésekre s javaslatokra vonatkozó pontjaira, amint következik:

a) 2-ik szám. I. „A papi özvegy-árvtár“ számadásának főtételei következők:

B e v é t e l:

Mult évi maradvány	1026	frt. —	kr.
Részvények után	1139	frt. 25	kr.
Hirdetésekből	48	frt. 41	kr.
Évi ajánlatokból	30	frt. —	kr.
Kamatokból	8399	frt. 89	kr.
Visszafizetett tőke	5332	frt. —	kr.
Vegyesekből	774	frt. 11	kr.
Összes bevétel	16749	frt. 66	kr.

K i a d á s:

Özvegyek és árváknak	3383	frt. —	kr.
Kikölesönöztetett	9780	frt. —	kr.
Vegyesekre	228	frt. 34	kr.
Összes kiadás	13391	frt. 34	kr.

A t á r á l l á s a:

Alapítványokban	710	frt. —	kr.
Évi ajánlatokban	52	frt. 50	kr.
Kint levő régiebb tőkékben	83050	frt. —	kr.
Kamathátralék	4345	frt. 18	kr.
Ujabb tőkékben	9780	frt. —	kr.
Pénztári maradvány	3358	frt. 32	kr.
Összesen	101296	frt. —	kr.
A megelőző évben volt	96910	frt. 12	kr.
Szaporodás	4385	frt. 88	kr.

Helyeslő tudomásul vétetik.

Ezen tárra vonatkozólag, számvevőszéknek következő észrevételei vannak:

b) 3-ik szám. Az egyházkerülethez tartozó egyházak, a papi özvegy-árvtár kivételével, az egyházkerület kezelése alatt álló valamennyi pénztárból a lelkészek, tanítók és tanárok, a hollandi gyámtárból 6% kamatra nyernek kölcsönt; miután pedig gyakran megtörténik, hogy ugy egyházaknak, mint lelkészek, tanítók s tanároknak oly pénztárból kell a megszavazott kölcsönt kifizetni, melynek kamatlába reájuk nézve is 8%, azon anomália áll elő, hogy egyik egyház, lelkész sat. 6%-ot, a másik 8%-ot fizet kamat fejében, csupán azért, mivel történetesen a kölcsön megszavazása idején, más-más pénztár rendelkezett kölcsönadható pénzüsszeggel.

A számvevőszék nem tartván a méltányossággal megegyeztetetőknek, hogy egyik egyház, lelkész sat. előnyben részesíttessék a másik felett: azon indítvánnyal járúl az egyházkerületi közgyűléshez, miszerint határozassék el, hogy a jövő évtől kezdve minden egyház, lelkész, tanár vagy tanító, csak 6% kamatot tartozik fizetni, bármelyik pénztárból kapta is ki a nála levő kölcsönösszeget; hogy pedig a papi özvegy-árvtár jövedelme ezen határozat folytán lényeges csökülést ne szenvedjen, utasíttatik a pénzügyi választmány, hogy az egyházak és lelkészek sat. tartozásait, a lehetőséghez képest, elébb más pénztárba helyeztesse át, jövőre pedig ezen tárból egyházak, lelkészek, tanítók és tanárok részére kölcsönt csak akkor szavazzon meg, ha a többi pénztárakban kiadható pénz egyáltalán nem találtatnék, s ezen kölcsönököt is, a legelső alkalommal, más pénztárba helyeztesse át.

Egyházkerületünk, számvevőszéknek az egyházak, lelkészek s tanárok, tanítók kölcsöneire vonatkozó indítványát helyesli, s amennyiben már ezekre nézve régebbi határozat is létezik, azt most is megerősíti.

Ami azonban más, nevezetesen a magánosok részére adandó kölcsönöket illeti: miután ezekre nézve a kamatláb leszállítása pénztárunk jövedelmét nagyban csökkentené, erre nézve egyházkerületünk jelenleg határozatot nem hoz, hanem utasítja az egyházkerületi pénzügyi választmányt, hogy a kamat leszállítása iránti javaslatát tegye még komoly és beható megfontolása tárgyává, s találjon módokat arra, hogy miként lehetne a kamat leszállítását úgy eszközölni, hogy bizonyos célokra szolgáló alapítványaink mennél csekélyebb kárt szenvedjenek, s eziránti javaslatát jövő tavaszi gyűlésünkre adja be.

Ez ügy komoly tárgyalása folytán, s ezzel szoros kapcsolatban, főiskolánk pénzeire nézve is minden tekintetben hasonló indokok forogván föl, valóban szükségesnek tűnik föl itt is a kamatlábak szabályozása, amennyiben a legjobb hitelű pénzintézetek is, a hazai pénzviszonyoknál fogva, a kamatlábat alább szállították s nagyobb kamatra kihelyezett tőkéinket, melyek egymásután fiztetnek vissza, ezen pénzintézteinknél sem helyezhetjük el előnyösen. Ennélfogva a főiskolai gazdasági választmány is megbíztatik, hogy szintén adjon javaslatot tavaszi gyűlésünkre aziránt: célszerű-e és mily módzatok mellett, a főiskola tőkéinek kamatját alább szállítani?

c) 14. sz. II. „Szüksősök tára.“ A számadás főtételei következők:

B e v é t e l :

Mult évi maradvány	1612 frt. 14 kr.
Az egyházmegyéből befolyt	229 frt. 64 kr.
Visszafizetett tőke	1560 frt. — kr.
Kamatokból	2651 frt. 35 kr.
Összes bevétel	<u>6053 frt. 13 kr.</u>

K i a d á s :

Szüksősöknek	459 frt. 28 kr.
Jótéteményezettetteknek	883 frt. 70 kr.
Kölcsön adatott	3310 frt. — kr.
Vegyes kiadások	121 frt. — kr.
Összes kiadás	<u>4773 frt. 98 kr.</u>

A t á r á l l á s a :

Kint levő tőkék	32908 frt. 99 kr.
Kamathátralék	2593 frt. 70 kr.
Pénztári maradvány	1279 frt. 15 kr.
Összesen	<u>36781 frt. 84 kr.</u>
Tavaly volt	<u>35195 frt. 82 kr.</u>
Szaporodás	1586 frt. 02 kr.

Helyeslő tudomásul vétetik.

d) 20. III. „Hollandi tár.“ A számadás főtételei következők:

B e v é t e l :

Mult évi maradvány	2936 frt. 09 kr.
Visszafizetett tőkék	4528 frt. 30 kr.
Kamatokból	3439 frt. 21 kr.
Összes bevétel	<u>10903 frt. 60 kr.</u>

K i a d á s :

Segélyezettetteknek	852 frt. — kr.
Kikölcsönöztetett	1940 frt. — kr.
Vegyes kiadások	100 frt. — kr.
Összes kiadás	<u>2892 frt. — kr.</u>

A t á r á l l á s a :

Kölcsöntőkék	42342 frt. 20 kr.
Kamathátrálék	1087 frt. 45 kr.
Pénztári maradvány	2011 frt. 60 kr.
Összesen	<u>45441 frt. 25 kr.</u>
Tavaly volt	43300 frt. 07 kr.
Szaporodás	2140 frt. 88 kr.

Jóváhagyó tudomásul szolgál.

e) 23. sz. Özvegy Gönczy Józsefné 41 frt. 70 kr. tőketartozása s járulékainak kifizetése céljából, 50 frt. segélyre ajánlatik.

Az 50 frt. segély, nevezett adós részére, e tárból megadatni határoztatik.

f) 25. sz. „Alamizsna-pénzek.“

Bevétel	1175 frt. 43 kr.
Kiadás	1175 frt. 43 kr.
Pénztári maradvány	— frt. — kr.

Tudomásul szolgál.

g) 26. sz. A sárospataki ref. főiskolára, az alsó- és felsőborsodi, felsőzempléni, gömöri és ungi, a sárospataki tápintézetre az alsóborsodi, felsőzempléni, gömöri és ungi, a sárospataki tanári nyugdíjintézetre az abauji, alsóborsodi, felsőzempléni és ungi egyházmegyéből az adakozások be nem érkezvén, fölkéretik az egyházkerületi gyűlés, hogy nevezett egyházmegyéket a fennálló határozatok pontos figyelemben tartására utasítsa.

Erre nézve már más alkalommal utasító határozat hozatván: más újabb határozat hozatalának szüksége fönn nem forog. Az egyházmegyék esperesei ennek megfigyelésére utasittatnak s újabban szorgalmaztatnak, hogy egyházmegyéjük részéről, az e részben történt elmulasztásoknak mielőbbi kiegyenlíthetését eszközölni igyekezzenek.

h) 27. sz. A dékáni hivatal által kezelt, fent elősorolt pénztárakra vonatkozó számadások, úgy a bevételi, mint a kiadási tételekre nézve, helyeseknek, a pénztári naplókkaal megegyezőknek s a szükséghez képest okiratokkal is igazoltaknak találtatván: a számvevőszék Kiss Károly egyházkerületi dékánt, az 1881-ik évi számadások terhe alól, az azokban előforduló tételekre nézve, föl-

mentette, a jóváhagyási záradékot az illető számadásokra reávezette, s a fölmentvénynek a főtiszt. egyházkerületi gyűlés által is leendő megadását véleményezi.

Kiss Károly dékán számadása minden kifogás nélkül elfogadtatik, az 1881. évi számadásának terhe alól, az azokban foglalt tételekre nézve, ezennel fölmentetik.

Egyébiránt a fentebbi jegyzőkönyvnek mindazon pontjai, melyekre különösebb határozat hozatalának szüksége fönn nem forgott, általában tudomásul vétetik.

- 43.** Visszatekintettel az egyházkerületi számvevőszék fönnebb fölolvastott jegyzőkönyve 2-ik pontjára, hol egyházkerületünk „papi özvegy-árvatárának“ állása 101,296 frt. alaptökében mutatattik ki: indítványba hozatott, hogy amennyiben e tár tőkéje már oly jelentékeny összegre emelkedett, hogy a papi özvegyeknek és árváknak az eddigi igen szerény jutaléknál nagyobb osztályrész juttathatása is biztos kilátásba tehető anélkül, hogy ez a tár további emelkedésére valami érezhetőleg hátrányos hatással lehetne: óhajtanó azért, hogy ezen jutalékok méltányos szabályozása iránt, a szegény özvegyek és árvák jelentékenyebb segíyezhetése szempontjából, már valahára intézkedések tétetnének.

E fontos indítványt maga egyházkerületünk is, az özvegyek és árvák érdekében, annyira figyelemre méltónak találja, hogy ezennel megbízza az egyházkerületi pénzügyi bizottságot oly utasítással, miszerint ez ügyet az indítvány szellemében fölfogva, fontolja és behatóan vizsgálja meg, mennyire lenne e tárnak a fenn jelzett összegre lett emelkedésével a kiosztandó jutalék emelhető, s mily kezelési módok és eszközök által lehetne ez indítványban kifejezett üdvös és jótékony cél elérhető, s általában az egész indítvány életbeléptethető. Erről teendő véleményes jelentése jövő tavaszi közgyűlésünkre bevértván.

- 44.** Olvasztatott az alsózempléni egyházmegye consistoriumának folyó 1882. augusztus 29—30. napjain tartott közgyűlésében 6-ik szám alatt hozott s hivatalból felterjesztett határozata, melyben Barati Ferenc, takta-kenézi lelkész-tanítót azért, mivel az iskolatanítást évek óta annyira elhanyagolja, hogy az iskolatanítás már évek óta csaknem egészen szünetel; továbbá azért, mivel részegeskedik, s a szeszes italok mértéktelen élvezete miatt botrányos, lelkészhez nem illő életet folytat, s végre mert az egyház anyakönyveit rendetlenül vezeti: lelkész-tanítói hivatalától egy évre oly módon fosztja meg, hogy a takta-kenézi lelkész-tanítói jövedelem $\frac{1}{3}$ -adát rendelve neki, az állomást, ezen időre, a jövedelem $\frac{2}{3}$ -adát élvező helyettes lelkész-tanítóval rendeli betöltetni; ezen jövedelem kiszámításával s az anyakönyvek átvizsgálásával küldöttséget bizván meg.

Ezen hivatalból felterjesztett ítélet egyházkerületünk által tudomásul vétetik.

- 45.** Olvasztatott az egyházkerületi consistoriumnak ezen közgyűlés folyama alatt Kassán, 1882. szept. 25-én tartott ülésében, a Zárnoki János, héthi lelkész hozzá felebbezett fegyelmi ügyében 1. szám alatt hozott s tudomásvétel végett közgyűlésünkre beterjesztett ítélete, melyben az egyházkerületi consistorium megváltoztatja a felterjesztő gömöri egyházmegyének Tornallyán, 1882. szept. 14-én, 1. szám alatt hozott s nevezett lelkészre enyhébb fegyelmi büntetést szabó ítéletét, s nevezett Zárnoki Jánost, az egyházmegyei ítéletben felhozott indokok alapján, a papi hivatal viselésétől egy évre felfüggeszti, s a héthi lelkészi hivataltól végkép elmozdítván, utasítatni kéri a gömöri egyházmegyét, hogy a héthi egyházban a lelkészválasztást rendelje el.

Az egyházkerületi consistorium ezen ítélete tudomásul vétetik, s a gömöri egyházmegye utasítatik a lelkészválasztás elrendelésére.

- 46.** A jelen alkalommal felavatott ifjú lelkészek okleveleinek kiosztásával megbízott választmány jelenti, hogy a felavatottak által szabály szerint befizetett illetékekből:

a sárospataki főiskolai könyvtárra	30 frt. — kr.
a szépművészeti múzeumra	7 frt. 70 kr.
az egyházkerületi özvegy-árvatárra	35 frt. 70 kr.
összesen	73 frt. 40 kr.

gyűlt be, mely összegek a sárospataki gazdasági választmány elnökének és az egyházkerületi dékának azonnal át is adattak.

Tudomásul vétetik.

47. Ugyancsak a jelen gyűlés alkalmával fölavatott ifjú lelkészek okleveleinek kiosztása alkalmából indítványoztatván, hogy amennyiben az eddig már sok évtizedeken át, s mondhatni, e század elejétől használt s még most is használatban levő papi oklevelek, sem külalakjuk, sem elavult szövegezésükre nézve nem felelnek meg a míveltebb ízlés kívánalmainak: óhajtandónak tűnik föl, hogy azok helyett újabb, s ízlésesebb irányú és szerkezetű oklevél-minta állíttatnék ki és vétetnék használatba.

Az indítvány elfogadtatik, s úgy beltartalmára, mint külalakjára nézve, újabb, esinosabb és a műveltebb ízlésnek megfelelő ily oklevél-minta készítésére, s annak jövő egyházkerületi gyűlésünk elé leendő terjesztésére, szuperintendens úr és az egyházkerületi jegyzői kar bízattak meg.

48. Az egyházmegyéből számos egyházak és egyesek, részint ajánlat útján, részint anélkül, folyamodván jelen gyűlésünkre is segélyezésért, jelesen:

Alsózemplénből: maga az egyházmegye, saját házi pénztára részére; a ricsei, semlyéni és agárdi egyházak; Rácz Lajos, mádi lelkész; Szegedy József és néhai Székely József, volt tanítók özvegyei; Balogh Juliánna, Fodor Pál, volt lizskai lelkész özvegye.

Abaujból: a vajkóci egyház; Szilva István, rásonyi lelkész; Hollár Endre, vajkóci tanító.

Alsóborsodból: Fejes József, hevesi tanító.

Felsőborsodból: Tóth Miklós, berentei, Csabay Lajos, zilizi tanítók.

Tornából: Imre István, petrii lelkész és Csegöldy István, nyug. kánói tanító; a b.-vendégii és szádélói egyházak.

Különösen a Nagy Gedeon-féle alapítványra az égerszögi egyház; a két tanítót illető 40 forintra Panyicza Mátyás, komjátii-, Nehéz József, h.-ardói tanítók; Gyarmathy Jánosné, lelkészözvegy. A szorgalmas tanulók jutalmazására adandó összeg kiosztása az egyházmegyei tanügyi bizottságra bízatik.

Ungból: a salamoni és a tarnóci tűz által károsult egyházak.

Miután a segélyosztó-választmány által, az államsegélyből járuló osztalék-összeg, a segélyezendők számának, s azok anyagi körülményeinek tekintetbevételével, már jelen gyűlés folyama alatt, minden egyházmegye részére külön-külön kiadandó átalányban megállapított, s nagyobb mérvű segélyezésre, más pénztárakból és forrásokból, mint az eddigiéik, nem rendelkezhetik: oda utasíttatnak az egyházmegyék, hogy a kebelökből segélyért folyamodó, minden segélyezendőket igyekezzenek lehetőleg azon átalányösszegeből segélyezni, mely már mindenik egyházmegyének külön-külön kiutalványoztatott, s az egyházkerületi dékáni hivatal útján rendelkezésükre kiadatni határozottatott.

49. A gömöri egyházmegye jelenti, hogy az egyházkerületi népiskolai tanügyi bizottságban hiányzó egy világi tag helyett, folyó évi szeptember hó 5-én Zsípen tartott jegyzőkönyvének 34-ik pontja értelmében, Ragályi Gyula, segédgondnokot választotta meg.

Tudomásul vétetik.

50. Ugyanazon egyházmegye, folyó évi szeptember 5-ik napján. Zsípen tartott közgyűlése jegyzőkönyvének számú határozatával, a berzétei lelkész és tanító javára módosult s az egyházmegye által jóváhagyott díjleveleket megerősítés végett ide fölterjesztvén:

megerősítették, s a példányok illető helyeikre elhelyeztetni határozattak.

51. Az alsózempléni egyházmegye, folyó évi augusztus hó 29—30. napjain Sárospatakon tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 17. száma alatt a kis-dopszai egyház lelkészi és tanítói díjleveleit 3—3 példányban fölterjesztvén:

azok jóváhagyattak, megerősítették, s az illető példányok, illető helyükre megküldetni határozattak.

52. Ugyanazon egyházmegye. fennebb jelzett gyűlése jegyzőkönyvének 12. száma alatt jelenti, hogy az egyházkerületi tanügyi bizottságba, a maga részéről, világi tagúl dr. Lengyel Endre, világi tanácsbíró-t nevezte ki.

Tudomásúl vétetik.

53. Ugyanazon egyházmegye fennebb jelzett gyűlése jegyzőkönyvének 38. száma alatt, az egyházkerületi népiskolai statisztikai táblázatok pótlása végett általa elfogadott új mintázatot, egyöntetűség tekintetéből, az egyházkerületi tanügyi bizottságnak elfogadásra ajánlatni kéri.

Mintán az egyházkerületi tanügyi bizottság, megbízatásához képest, egy, e célra szolgáló táblázati mintát, jóváhagyás végett, épen ez alkalommal beterjesztett, s azt egyházkerületünk, jelen gyűlésünk jegyzőkönyvének fennebbi 38. száma alatt, elfogadta, s kinyomatni és használat végett közrebocsátani elrendelte: egy újabb minta elfogadásának szüksége fenn nem forog.

54. Ugyanazon egyházmegye, azon gyűlésének 32-ik számú jegyzőkönyvi felterjesztésében, Olajos Pál, gesztelyi ref. lelkész értesítése után, részletesen tünteti fel azon fenyegető veszedelmet, mely a gesztelyi ref. egyháznak lelkészi és tanítói lakát, annak iskolaépületét és templomát, a Hernád folyó nagymérvű szakgatása miatt fenyegeti, s egyszersmind kéri az egyházkerületi gyűlést, hogy ez ügyet a nagyméltóságú minisztériumhoz terjesztvén fel, ily úton eszközölje ki azt, hogy a zemplénmegyei közigazgatási hatóság a baj orvoslására nézve sürgősen tegye meg a szükséges intézkedéseket.

Egyházkerületünk az alsózempléni egyházmegyét bízza meg, hogy szólítsa fel, illetőleg utasítsa a gesztelyi egyház előljáróságát arra, hogy együttesen és egyetértve az említett község közbirtokosságával, mely a fenyegető veszélynek szintén ki van téve, közigazgatás útján igyekezzenek e tekintetben megtétetni a szükséges mentő intézkedéseket, s csak ha e lépésnek nem volna semmi sikere, bízza meg egyházkerületünk elnökségét, hogy majdan felsőbb helyen is hathatósan támogassa a végromlással fenyegetett gesztelyi egyháznak méltányos kérelmét.

55. Ugyanazon egyházmegye őszi közgyűlésének 10-ik számú jegyzőkönyvi pontjában, Órás Kálmán, ondi ref. lelkész által történt értesítés alapján, azon vallásügyi sérelmet terjeszti elő, melyszerint Horváth Imre, szerencsi római kath. lelkész, Szaecuri Sándor, ref. vallásu, ondi cseléd-embernek, római kath. vallásu nejétől, Titlik Máriától született gyermekét nemcsak megkeresztelte, hanem a keresztelésre vonatkozó adatokat anyakönyvezés végett, kétszeri megkeresés után sem szolgáltatva ki: kéri azért a sérelmes ügyet orvoslás végett az illető helyre felterjeszteni.

Szuperintendensi hivatalunk megbízott, hogy vallásügyi sérelem orvoslása végett, az illető minisztériumnál tegye meg a szükséges intézkedéseket.

56. A zemplénmegyei adófelügyelőség, $\frac{15299}{1882}$ számú átiratában, a gercselyi iskola-tanító földjei után 167 frt. 32 kr-ra felszaporodott adóhátrálék sürgős kifizetését szorgalmazza.

Ennek kapcsában jelenti szuperintendensünk, hogy ezen ügyet a felsőzempléni egyházmegye útján megvizsgáltatta, és miután az egyházmegyei küldöttség jelentéséből arról győződött meg, hogy annak, miszerint ezen adóhátrálék ki nem fizettetik, a gercselyi egyház-gondnok hanyagsága az oka, s hogy a gercselyi egyháznak a gondnoknál pénze is van, melyből ezen teher kiegyenlítettethetnék: arra kérte fel a zemplénmegyei adófelügyelőséget, hogy ezen adóhátrálék-ügyet a gondnokkal intézze el.

Közgyűlésünk szuperintendensünk ezen intézkedését tudomásul veszi és megerősíti.

57. Olvastatott az abauji egyházmegye, folyó évi aug. 29—30-ik napjain, Göncön tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 15. száma alatt, a szikszói lelkészi kör folyó évi junius 8-án tartott értekezletének 10-ik számú jegyzőkönyvi pontjában foglalt, az egyházmegye által is elfogadott s bővebb tárgyalás és egész egyházkerületünkben leendő életbeléptetés céljából ide fölterjesztett azon indítványa, hogy amennyiben az áttérési esetek anyakönyvezését illetőleg, eddig a lelkészeknek határozott utasításuk nincs: szükséges volna e tekintetben, egy egyetemesen kötelező szabályzat behozatala, mely szabályzati javaslat a szükséges rovatos mintával együtt ide beterjesztetik.

Ezen indítványozott szabályzat, a hozzácsatolt rovatos mintával együtt átvizsgálás s véleményadás végett szuperintendens és Bizony Ákos, egyházkerületi ügyész uraknak kiadatik. Véleményes jelentések jövő tavaszi gyűlésünkre bevérvén.

58. Ugyanazon egyházmegye, azon közgyűlése jegyzőkönyvének 17. száma alatt, a vajkői egyház előjárósága által, mult tavaszi közgyűlésünkből formahiány miatt visszatett lelkészi díjlevelet 3 példányban megerősítés végett ajánlólag és ujabban fölterjesztvén;
megerősítették s a példányok illetőségök szerint elhelyeztetni rendeltettek.

59. Ugyanazon egyházmegye, azon közgyűlése jegyzőkönyvének 4-ik számú kivonatában tudatja, hogy Novák Lajos kassai segédlelkésznek, folyó évi augusztus 27-én cécei lelkészszé történt megválasztását megerősítette.

Ezen lelkészválasztás egyházkerületünk által is tudomásul vétetik s megerősítettik.

60. Ugyanazon egyházmegye, ugyanazon gyűlése jegyzőkönyvének 27-ik számú kivonatában jelenti, hogy a pető-szinyei egyház tulajdonát képező 455. számú s 160 frtot tevő földtehermentesítési kötvény, folyó évi ápril havában kisorsoltatott s november hóban ki fog fizettetni; mivel azonban a kötvény az egyházkerület nevére van kiállítva, azt intézkedés végett közgyűlésünkre terjeszti fel.

Szuperintendens úr megbíztatik, hogy e kötvényt beváltani s értékét majdan az illető egyháznak átszolgáltatni sziveskedjék.

61. Ugyanazon egyházmegye, ugyanazon gyűlése jegyzőkönyvének 39. sz. kivonatában jelentvén, hogy a kázmárki egyház tulajdonát képező 1200 □ öl területű, alkalmatlan helyen fekvő s a műveltetési nehézségek miatt elparlagosodott felhegyi szőlő; valamint ugyanazon egyház tulajdonát képező 120 □ ölnyi belsőség, nyilvános árverésen eladatott: ezen, az egyházmegye által helyeselt s jóváhagyott eladást, végmegerősítés céljából, pártolólag terjeszti fel.

Ezen eladási ügylet — az egyházmegye által is kimondott azon utasítással, hogy az eladott birtokrészek árából, mihelyt lehető, alkalmas földbirtok vásároltassék — jóváhagyatik s megerősítettik.

62. Az alsóborsodi egyházmegye, folyó évi aug. 30-ikán Vatán tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 8-ik száma alatt jelenti, miszerint az aranyosi egyház, úgynevezett aranygombi kisebb sző-

lőjének eladhatásába, tekintetbevételével azon szőlő jövedelmezőtlenységének s az egyház adóssággali terheltiségének, azon föltétel alatt egyezett, hogy annak árát az egyház adósságainak törlesztésére fogja fordítani; kéri azért ezen eladásnak az egyházkerület részéről leendő megerősítését.

Az előterjesztett indokoknál fogva, jelzett szőlő eladhatása, az illető egyházmegye által kifejezett föltétel alatt, megengedtetik.

- 63.** Ugyanazon egyházmegye, azon közgyűlésének 7. számú jegyzőkönyvi határozata értelmében, pártolólág terjeszti fel a csabai egyház azon kérelmét, melyszerint az, korecmaházát, melynek bérletét a fentartási költség évenként fölemészti, sőt sokszor túl is haladja, 282 forintért eladhassa és az így bejött összeget egyházi építkezésekre fordithassa.

Egyházkerületünk a csabai egyház kérelmét, az egyházmegye által felhozott indokok alapján, teljesíti, illetőleg az említett korecmaház eladását s az ebből bejövő összegnek az említett célra való felhasználását megengedi.

- 64.** Ugyanazon egyházmegye, azon közgyűlése jegyzőkönyvének 15. számú határozatával, — melyben jóváhagyja a szederkényi egyháznak a tanítói hivatal állandósítása céljából történt azon intézkedését, miszerint az eddig három éves fitanítói s évenként változó segédtanítói díjlevelek oly módon osztatnak meg, hogy e fizetésekből két önálló tanító megélhetése biztosítván, a fi- és leánygyermekök külön taníttassanak, — felterjeszti az ez értelemben kiállított díjleveleket 3—3 példányban végmegerősítés végett.

A szederkényi egyháznak a tanítói hivatal állandósítása iránt történt ezen intézkedése, egyházkerületünk részéről is helybenhagyatik. A díjlevelek azonban azon utasítással tétetnek vissza, az alsóborsodi egyházmegyéhez, hogy azokat, a jövedelem összes értékének felszámításával, terjeszse fel jövő tavaszi közgyűlésünkre.

- 65.** A felsőzempléni egyházmegye, folyó évi aug. 22-ik napján, Kis-Azarban tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 15-ik száma alatt jelentvén Komjáthy Gábor, s.-a.-ujhelyi volt segédlelkésznek, elébb kolbásai, majd legújabbban ladmoci lelkészszé lett választását:

Tudomásúl vétetik.

- 66.** Ugyanazon egyházmegye, azon gyűléséből, a 23. jegyzőkönyvi szám alatt jelentvén, hogy Molnár István, b.-ujlaki ref. tanító, a sárospataki állami tanítóképezdében, folyó évi junius hó 19—28. napjain tartott vizsgák alkalmával nyert tanképességi oklevelét eredetiben bemutatta.

Tudomásúl vétetik.

- 67.** Ugyanazon egyházmegye, azon közgyűlése jegyzőkönyvének 4. száma alatt jelenti, hogy a hivatalától véglegesen megfosztott Tóth Pál, volt szállóskei káplántanító, állomásáról lett elutasíttatása alkalmával elsikkadt szállóskei anyakönyvnek adatai, Zemplénmegye alispáni hivatalával egyetértőleg megejtett nyomozatok útján pótolva lettek.

Tudomásúl vétetik.

- 68.** A felsőborsodi egyházmegyéből, folyó évi tavaszi közgyűlésünk jegyzőkönyvének 76. száma alatti ítéletnél fogva hivatalától véglegesen megfosztott bánhorváti lelkész, Mészáros Endre, papi oklevelét, mely tőle visszavétetni határoztatott, beadván:

tudomásúl szolgál, s az levéltárunkba betétni rendeltetik.

- 69.** Ugyanazon egyházmegye, azon közgyűlése jegyzőkönyvének 53. száma alatt, Kovács András ladbeseányói tanítót, csekély javadalmazásának tekintetbevétele mellett, állandó segélyre ajánlja.

Nevezett tanító részére a hollandi gyámtárból állandóan évenként 20 forint segély kiadatni határoztatott. Ugyszinte az abodi tanítói hivatal részére, állandó segélyül 20 forint határoztatott.

- 70.** Ugyanazon egyházmegye, azon közgyűlésének 18. számú jegyzőkönyvi felterjesztésében tudatja, hogy miután az egyházmegye közeli és postai összeköttetésben áll a sárospataki főiskola két bizományosának lakásához, Miskolchoz, s a két főbizományosnak eddig is hitelt nyitott s ellátta könyvekkel az egyházmegye népiskoláit, az esperesnek ez irányban tett intézkedése folytán, azért nem látja szükségét annak, hogy külön fiók-bizományokat állítson fel e célból kebelében.

Minthogy a sárospataki főiskola által kiadott népiskolai tankönyvek értékesítése és használata, a felsőborsodi egyházmegye itt említett intézkedése által kívánt módon biztosítva van: az egyházmegye jelentése helyeslőleg tudomásul vétetik.

- 71.** Ugyanazon egyházmegye, egyházkerületünknek folyó évi tavaszi közgyűlése 13-ik számú jegyzőkönyvi határozatának értelmében, azzal bizatván meg, hogy intézkedjék a kebelében levő hegymegi egyház affiliáltatása ügyében s majdan értesitse egyházkerületünket az ezen irányban tett intézkedések felől: ez alkalommal említett őszi közgyűlésének 19. számú jegyzőkönyvi felterjesztésében tudatja, hogy miután a hegymegi egyház hivei a meghatározott díjminimumot biztosítani jelenleg nem hajlandók és nem is képesek, azért a lelkészi teendők teljesítésére az egyházmegye 3 évig segédlelkészül, Bárdos István, ottani segédlelkészt hagyta meg.

A felsőborsodi egyházmegye intézkedése, a felhozott indokok alapján, helyeslőleg tudomásul vétetett.

- 72.** Ugyanazon egyházmegye, ugyanazon közgyűlésének 20-ik számú jegyzőkönyvi pontjában tudatja, hogy a Szondy-Kenessey alapítvány 1881. évi kamatja a felsőborsodi egyházmegyét illetvén sorrendszerint, annak élvezetére a barcikai, templomától tűz által megfosztott egyházat jelölte ki.

Tudomásul vétetik.

- 73.** Ugyanazon egyházmegye, ugyanazon közgyűlésének 24. számú jegyzőkönyvi pontjában, hivatkozván arra, hogy az egyházkerület által legközelebb kiadott lelkészi iktató-könyv rovatai között csak a beérkezési okmányoknak és ügyeknek van rovata, de a kiadásra vonatkozóknak nincs kijelölve illető helyük s így a nyomtatvány e tekintetben hiányos és nem világos; kéri azért, hogy adassék kellő utasítás arra nézve, hogy az egyöntetűség céljából, mimódon használhassa a szóban forgó iktató-íveket minden lelkész.

A kívánt utasítás, illetőleg felvilágosítás megadására, szuperintendensi hivatalunk kéretett fel.

- 74.** Ugyanazon egyházmegye, azon közgyűlése 41-ik jegyzőkönyvi pontjában, a d.-horváti illetőségű Szabó és Varga családok között támadt templomi székperben hozott azon határozatát, melyszerint nevezett családok között a 2-ik és 3-ik szék olymódon osztatott meg, hogy e két szék középen kétfelé rekesztetvén, egyik oldalába a Varga, másik oldalába pedig a Szabó család tagjai rendeltettek be, a Szabó család felebbezése folytán közgyűlésünkre felterjeszti.

A felsőborsodi egyházmegye ezen határozata egyházkerületünk által jóváhagyatik s megerősítettik.

- 75.** Az ungi egyházmegye, folyó évi szeptember 5-ik napján, Vajkócon megtartott őszi közgyűlésének 35. számú jegyzőkönyvi pontjában tudatja, hogy miután az egyházmegye saját kebelében szándékozik már a közeljövőben egy, a helyi érdekeknek megfelelő felsőbb leánynöveldét felállítani: ezen okból az egyházkerületi főleánynövelde gyámolításához tetemesebb segélylyel nem járulhat, azonban a nevezett tanintézetre, az egyes egyházakban, évenkénti hirdetések útján begyűlendő s az egyházlátogatóság által beszédendő összeget, mindenkor szíves készséggel be fogja szolgáltatni.

Az ungi egyházmegye ez értesítése tudomásul vétetvén, egyházkerületünk elvárja, hogy az egyházmegye készséggel fogja teljesíteni felterjesztésében tett ígérését s a megnevezett módon hozzájáruland egyházkerületi főleánynöveldei intézetünknek gyámolításához.

- 76.** Ugyanazon egyházmegye, ugyanazon közgyűlésének 10. szám alatti jegyzőkönyvi pontjában tudatja, hogy a helyi viszonyok figyelembevételével, s a népiskolai könyvek könnyebb beszerezhetőse s az ily kezeléssel együtt járó nehézségek megkönnyítése tekintetéből, a megye székhelyén s központján lakó Lévai Mór, ungvári könyvkereskedőt jelölte ki, s kérte fel ily bizományosúl, s egyszersmind fölkérte az esperes urat, hogy körlevelileg utasítsa az egyházmegye területén működő tanítókat, miszerint a szükséges tankönyveket mind maguk a nevezett bizományostól vásárolni, mind a szüléket e tekintetben kellő utasítással ellátni, az egyházkerület által kiszabott bírság terhe alatt, elengedhetetlen köteleességüknek ismerjék.

E rendelkezés tudomásul vétetvén, az a főiskolai gazdasági választmánynyal közöltetni határozottat, oly utasítással, hogy azt mihez tartás végett közölje a főiskolai főbizományossal.

- 77.** A tornai egyházmegye, folyó évi szeptember hó 18—19. napjain. B.-Vendégiben tartott közgyűlésének 40. számú jegyzőkönyvi pontjában, pártolólágg terjeszti fel a méhészi leányegyháznak abbéli kérelmét, melyszerint az két darab szőlőjét eladhassa, indokúl hozván fel ezen pártoló felterjesztés mellett azt, hogy a méhészi egyház, ezen eladás által, a mostanában csupán 1 frt. 6 $\frac{1}{2}$ krajcárt jövedelmező szőlőből, mindenesetre nagyobb jövedelmet fog nyerni, amit bizonyít már az is, hogy a szőlő 156 frt. 70 kr. eladási ára, mint tőke, több kamatot hozand be.

Egyházkerületünk a méhészi egyház kérelmét teljesíti s a két szőlődarab eladását helyben hagyja, felhíván a tornai egyházmegyét arra, hogy pártoló fölterjesztésének értelmében is, tavaszi közgyűlésünk elé jelentést tegyen aziránt, mimódon kezeli az elárusító egyház az eladásból begyűlt összeget s mi célra használja fel ezen összegből begyűlő jövedelmet.

- 78.** Az ungvári adófelügyelőség $\frac{304. 1}{II. 882.}$ szám alatt kelt átíratában sürgeti, hogy sürgős intézkedés tételé aziránt, miszerint a vajkóci egyház összesen 333 frt. 2 kr-ra emelkedett adóhátráléka, mely már az egyház birtokára bekebelezett, kifizettessék.

Ezen átírat azzal tételik át az ungi egyházmegyéhez, hogy saját segélyforrásából a lehetőségig igyekezék ezen állami követelést mielőbb tisztázni; egyébiránt a vajkóci egyház az egyházkerületi segélyosztó küldöttségnek is figyelmébe ajánltatik.

- 79.** Olvastatott a rimaszombati egyesült protestáns gimnáziumnak, a legközelebbi 18 $\frac{81}{82}$. iskolai évre vonatkozó s az igazgatóság által, szuperintendensi hivatalunkhoz áttett értesítése, melyben részletesen van feltüntetve e közös intézet egyévi anyagi és szellemi életének minden nevezetesebb mozzanata és adata, s ezek tanúsága szerint azon örvendetes végeredmény, hogy ez intézet, a mult iskolai évben is szépen megfelelt feladatának s időről-időre emelkedik a protestáns hitbuzgóság és áldozatkészség segélye mellett.

E jelentés örvendetes tudomásul vétetett.

- 80.** Dezső Lajos, a sárospataki állami tanítóképezde igazgatója, bemutatja azon ifjak névsorát, kik mint az egyházkerület jótéteményesei, bevégezték a képezdei tanfolyamot, s alkalom nyiltával, rendelkezés alatt állanak s szerződésük értelmében kötelesek lesznek egyházkerületünkben tanítói állomást elfogadni.

Ez ifjak névsorát, szuperintendens úr már közölvén az esperesi hivatalokkal, e helyen tudomásul vétetik.

- 81.** Olvastatott a sárospataki főiskola tanügyi bizottságának, folyó évi junius hó 27-ik napján tartott tanácskozása jegyzőkönyvének 1. számú fölterjesztése, melyben jelenti, hogy az említett főiskolai

tápintézetnek, az e célból kiküldött bizottság által készített új alapszabályait tüzetes tanácskozás alá vette s azokat általában helyeseknek találván, némely, egyes szakaszokra tett észrevételekkel, illetőleg javításokkal, elfogadásra és megerősítésre, a legnagyobb örömmel ajánlja.

Felolvastatván ezen alapszabályok és a tanügyi bizottság által ajánlott módosítások, egyházkerületünk által elfogadtattak és megerősítették, mégpedig oly módon, hogy azokban e következő módosítások tétessenek:

1. A tagokról szóló III. fejezet 6. §. e záradéka: Az alapítványosok számát sat. — mint nem idetartozó — törlendő.

2. A közétkezésről szóló V. fejezet 28. §-ához záradékul teendő: A tápanyagok minőségét időnkint a főiskolai orvos is megvizsgálja.

3. V. fejezet. Kenyérosztóról szóló 31. §. utópontja így módosul: A kiosztás előtt minden sütet kenyérből egyet bemutat a tápintézeti felügyelőnek, kinek jogában állandó a rosznak talált kenyeret a péknek azonnal visszaküldeni.

4. V. fejezet 35. §. első pontjában e szók elébe: a tápintézetből elutasítottak, ez igtatandó: a felügyelő jelentése folytán az illető tanári kar által.

5. VI. fejezet 44. §. harmadik pontja, e szavak után: a lakszobákatsorra járja, így fogalmazandó: vajjon a bennlakókeleget tettek-e ezen rendszabálynak s az ez ellen vétőket a tápintézeti felügyelőnek jelenti.

6. VI. fejezet 48. §-a e végsora elébe: a bennlakás élvezetétől azonnal kizáratnak, e szavak teendők: s a tápintézeti felügyelő jelentése folytán a tanári szék által.

7. VII. fejezet 55. §. végpontja így módosul: a fát s mellé vizet behordatja mindazon szobába, melynek lakói e célra fejenkint 50 krt előlegesen lefizetnek.

8. VII. fejezet 56. §-a után ez új § igtatandó: A lakszobákra, valamint a közétkezésre nézve előírt rend, csín és tisztaság kellő ellenőrzése végett, a tápintézeti tagok lakásviszonyait, étkezési rendjét, közegészségi szempontból, időnkint a főiskolai orvos is megvizsgálja.

Egyszersmind elhatározott, hogy ezen megerősített szabályok kellő számu példányban kinyomattassanak s mihez tartás és az illető tápintézeti tagok által leendő szigoru megtartás végett, közöttök majdan kiosztassanak.

82. Tárgyalás alá vétetett a miskolci egyházkerületi főleánynevelde felügyelő-választmányának jelentése, melyben számot adván azon intézkedésekről, melyeket ez intézet érdekében időközben tett, ezen jelentés során tudatja, hogy

1. A felügyelő-választmány, a Sárospatakon, 1882. június hó 26—27. napjain tartott egyházkerületi közgyűléshez beadott javaslata, a bentlakó növendékek lakosztályának célszerűbb kiépítési tárgyában, ugyanezen közgyűlés által (35. szám, b) pont alatt) helyben hagyatván, ezen építkezést a nyári szünidő folytán végrehajtotta, a beadott költségvetés erejéig (1300 frt.).

2. Ugyancsak felügyelő-bizottságnak ezen egyházkerületi közgyűlésre beadott azon javaslata, hogy már a jelen iskolai évre oly tanítónő-állomásra hirdet pályázatot, melylyel [a német] és francia nyelv, rajz- és zongoratanítás lenne összekötve, ugyanezen gyűlés által helyeseltetvén: jelenti, hogy a pályázatra két nő jelentkezett: egyik a pozsonyi tanítónő-képezde volt növendéke, a másik a nagy-kőrösi felsőbb leányiskola vezetőnöje.

Tekintettel arra, hogy az újabb idő a német és francia nyelvben lehető kiképzést s sürgeti, egyházkerületi választmány, azon szép bizonyítványok alapján, melylyel a nagy-kőrösi pályázónő a nyelveket illetőleg rendelkezett, őt főleánynöveldénkhez csak nyereségnek tekintette s ezen állomásra 300 forint rendes fizetés és 100 frt. mint lakbér-dijpótlék mellett (özv. Szalay Bénéjammné, szül. Spatzek Júlia) megválasztotta, ki állomását elfoglalta szept. 8-án és azóta dicséretesen s még eddig az igényeknek megfelelőleg folytatja.

3. Intézeti vezértanár, a nevelésügy s a közönség igényeinek kívánván a tanerők beállítását által megfélelni, a kézimunka-, rajz- és zongoratanításhoz a pozsonyi képezdéből pályázott tanítónőt hitta meg, ki állomását, mint az intézetben bennlakó nevelőnő, szept. 4-ikén elfoglalta.

Igy az intézet az év elején két oly erőt nyert, kik, mint oklevelekkel bíró, képzett egyének, úgy a törvény kívánalmainak, mint intézetünk s a nagyközönség igényeinek megfelelnek.

4. Ami a költséget, illetőleg a tanítónők fizetését illeti, az, mint a sárospataki közgyűléshez beterjesztette, még ez év folytán az intézeti vezértanárt illeti; de tekintve az előre haladó kor igényeit, a tanerőkkel fölszerelt iskolákat; tekintve azt, hogy vezértanár csakis a tandíj és az egyházkerület által évenként fizetett 588 frtból fedezi az összes tanerők fizetését (az intézet minden tüzelőszereit, szolgálószemélyzetének fizetését): igen méltányos, hogy az egyházkerület által neki fizetésül adott 588 forint jövőre hiány nélkül maradjon neki, s a megválasztott nyelvtanítónő 400 forint fizetése az egyházmegyék által évenként segélyül adandó gyűjtésből fedeztessék.

5. Ide vonatkozólag előterjesztetett, hogy az egyházmegyék (felsőborsodi, abauji, alsózempléni) évenkénti segélye 300 forintot helyez kilátásba. Ehez vévén az alapítványok (2480 frt.) 6%-át, főleánynöveldénk, jelen anyagi körülményei közt, évi 450—500 frt. jövedelemre számíthat a legközelebb eszközölt segélygyűjtésből.

A választmány ezen kimerítő jelentése tudomásul vétetvén: a leánynöveldé ügyének fejlesztése végett tett intézkedései helybenhagyatnak.

83. Nemes Lajos, zemplénmegyei királyi tanfelügyelő, szuperintendensi hivatalunkhoz tett megkeresésében tudatja, hogy a sárospataki állami tanítóképezdében tervbe vett rendkívüli tanítóképesítési vizsgára csak heten jelentkeztek s ezek közül is csak ketten küldötték be a szükséges okmányokat. Ily körülmények között a képezdei igazgató-tanács nem látta előnyösnek és szükségesnek, hogy a célbavett rendkívüli vizsga megtartassék. Jelentésében egyszersmind az említett tanfelügyelő kéri szuperintendensi hivatalunkat, hogy a hatósága alatt álló s oklevéllel még mind ez ideig nem bíró tanítók utasíttassanak arra, hogy az 1883. évi június hóban megtartandó rendes képesítési vizsgára mulhatlanul jelentkezzenek.

A zemplénmegyei tanfelügyelőség ez értesítése tudomásul vétetvén, szuperintendensi hivatalunk kéretett fel, hogy a tanítói oklevéllel még nem bíró tanítókat, az egyházmegyék esperesei által, az átiratban kitűzött vizsga idejére s az oklevél megszerzésére szólítsa fel.

84. Ivánka Sámuel, sárospataki főiskolai zenetanár és Szentpétery Sámuel, beterjesztették az új énekeskönyv számára, kézirat helyett nyomtatásban megjelent s az egyetememes énekügyi bizottság elnöke által megküldött ének-próbák felett írott bírálatot.

Szuperintendensi hivatalunk kéretett fel, hogy e bírálatot és kimerítő észrevételeket tartalmazó, nagy szorgalommal és szakavatottsággal készült munkálatokat, tanulmányozás és figyelembe való vétel végett, terjeszse az énekügyi bizottság elé.

85. Olvastatott Dienes Mihály, sajó-velezdi ref. egyháztagnak, több társa nevében felterjesztett folyamodványa, melyben az említett egyházban felmerült templomi székper ügyében egy egyházkerületi küldöttség kinevezését és kiküldetését kérelmezi.

Mint hogy e folyamodás felszerelés nélkül és az illető egyházmegyének mintegy megkerülésével adatott be: az, megvizsgálás és lehető elintézés végett a f.-borsodi egyházmegyéhez tétetik át; jelentése ez ügyben tavaszi közgyűlésünkre bevértván.

86. A sárospataki főiskola 18⁸¹/₈₂. évi állapotáról szóló s ide terjesztett jelentés tudomásul vétetvén, levéltárunkba letétetni határozatott.

87. Olvastatott a nagy-kinizsi egyház előljáróságának kérvénye, melyben tavaszi közgyűlésünk 67-ik számú határozatában foglalt azon utasítás folytán, miszerint felhivatott annak kimutatására, hogy vajjon az egyházat terhelő tetemes adóhátrálék minő természetű? s különösen, hogy e követelés nem a tagosítás folytán előállott adó-különbözetből ered-e? nyilváníttja, hogy e tartozás valóban ily természetű; megjegyezvén azt is, hogy bár a tagosítás még 1865-ben végbement, mégis e 480 frtnyi követelés csak 1881. végén formáltatott az egyház ellen. Kéri tehát, hogy mivel e tartozást összes ingó és ingatlan vagyona befektetésével sem lenne képes fedezni, s a végrehajtás az egyház megsemmisülését vonná maga után: részesitené egyházkerületünk az árvíz által különben is sujtott egyházat, a szorongató helyzetnek megfelelő segélyben.

Egyházkerületünk minden lehető módot elkövet ugyan, hogy a nagy-kinizsi egyház nyomasztó helyzetéből kimenekülhessen, s e célból 100 forint segély már jelen gyűlésünk alkalmával utalványoztatott is; minthogy azonban sok oldalról igénybevett segélypénztárainak ereje nem engedi a nagyobb mérvű segély nyújtását: utasítatik a n.-kinizsi egyház előljárósága, hogy az országos könyöradomány gyűjtetéseért folyamodjék, felhivatván püspök úr e kérelem sikere céljából leendő közreműködésre. Addig azonban, míg az egyház ily úton segélyt nyerhetne, kész egyházkerületünk az adóhátrálék kifizetése végett részére kölcsönt nyújtani.

88. Ez alkalomból indítványoztatott, hogy mivel az egyházak adótartozásukkal gyakran hátrálékban maradnak, s idővel a felhalmozódott adóhátrálék letörlesztése végett egyházkerületünk segélyezését veszik igénybe: tétetnék intézkedés arra nézve, hogy az egyházak adótartozásuknak mindenkor idején elegettegyenek.

Egyházkerületünknek már régebben utasítása levén az egyházmegyékhez arra nézve, hogy az egyházlátogatás útján az adó kifizetését szigorúan számon kérjék; az egyházmegyék ennek figyelemben tartására ujlag felhivatnak és utasítatnak, hogy minden egyes esetet, midőn valamely egyház adóját befizetni elmulasztaná, az egyházkerületnek jelentsék be.

89. Domján János, nyugalmazott tanító, államsegélyt kér.

Kérelme a segélyosztó-bizottsághoz tétetik át.

90. Mindezen jegyzőkönyvi pontok meghitelesítették.

Jegyzették: *Bálint József*, egyházkerületi főjegyző, az 1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 21, 23, 26, 27, 28, 30, 33, 37, 38, 39, 40, 42—a), b), c), d), e), f), g), h), 43, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 57, 58, 62, 65, 66, 67, 68, 69, 90.

Mitrovics Gyula, egyházkerületi aljegyző, a lelkész felavatási ünnepély leírásán kívül az 5, 6, 12, 13, 14, 15, 24, 31, 32, 54, 55, 63, 70, 71, 72, 73, 75, 76, 77, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85.

Debreczeni Bertalan, világi főjegyző, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 25, 29, 34, 35, 36, 44, 45, 56, 78, 86, 89.

Antalfi László, helyettesített jegyző, 41, 46, 59, 60, 61, 64, 74, 87, 88-ik pontokat.

A jegyzőkönyvben foglalt tárgyak rövid kimutatása.

A lelkészavatási ünnepély.

1. Elnök szuperintendens imája után
2. Főgondnok úr gyűlési megnyitó beszéde.
3. A képviselők megbízó-levelei igazoltatnak.
4. Kovács Károly, ungi elválasztott segédgondnok, esküjét leteszi.
5. A megerősített zsinati törvények kihirdetése iránt előintézkedések tételnek.
6. A konventi tagok megválasztása későbbre hagyatik fenn.
7. Az igazságügyi minisztérium némely új telekjegyzőkönyvek közzétételére vonatkozó hirdetménynek egy példányát szuperintendensi hivatalunknak megküldi.
8. A vallás- és közoktatási minisztérium intézményei: Somogyi Tamás kis-kövesdi ref. tanító nyugdíj-jogosultságának megállapítása tárgyában szükséges intézkedések.
9. Ugyanazon minisztérium a bábák kötelességei s a született gyermekek beanyakönyveztetése.
10. „ „ az 1882-iki államsegély kiutalványoztatása.
11. „ „ a mozgósított, állandóan szabadságoltak családjai segélyezése körül szükséges lelkészi teendők.
12. „ „ a tanköteles növendékek összeírására, s az iskolába járásra kötelező szabályok szigorú megtartása.
13. „ „ a vajkóci egyház államsegélyben részesíttetése.
14. „ „ Oláh Gyula bihari-, Velkey Pál, szabolcsmegyei tanfelügyelők kölcsönös kicseréltetése.
15. „ „ az 1881. évi államsegély elhelyezéséről számadás.
16. „ „ a torna-ujfalusi egyháznak ő Felsége által saját pénztárából történt segélyeztetése:
17. „ „ az ipari tanműhelylyel egybekapcsolt felső népiskolák számára készített és megküldött tanterv.
18. „ „ Gyarmathy József, jósafoi lelkésznek, a honvédséghez segédlelkésszé ki-neveztetése.
19. „ „ a magyar királyi pénzügyminisztérium által áttett s az üzleti biztosítékül elfogadható értékpapírok iránti körrendelet.
20. A magyar királyi belügyminisztérium intézménye, a sárospataki főiskola által Zemplénmegyétől meg-vett ingatlan átruházását tárgyzó folyamodványnak, a pénzügyminisztériumhoz áttétele.
21. A vallás- és közoktatási minisztérium intézményével kapcsolatban, a magyar királyi honvédelmi miniszter által, a polgári alkalmazásra jogos igénynyel bíró altisztek visszautasított folyamodványaikra adandó elutasító végzés szerkesztése ügyében.
22. Főiskolai egyházi algondnokká Fejes István választatott.
23. A felsőzempléni egyházmegye a kolbásai lelkésztanítói díjlevelet beadja.
24. A főiskola kormányzati szabályainak átnézete, s az arra adandó javaslat beterjesztésére, a meg-bízott küldöttség szorgalmaztatik.
25. Bódogh Károly újabb kérelme a téglagyár ügyében visszautasittatik.
26. Tóth Pál, hivatalától megfosztott szőlőskei káplán-tanítótól papi oklevele visszaköveteltetik.
27. A bajánházi, jenkei és pályini egyházak, képezdei kamataik befizetésére köteleztetnek.
28. A radistyáni lelkész és tanító panaszai a diósgyőri kamarai uradalom által részökre kimért erdő-ből kívánt failletőség ügyében.

29. Az abauji egyházmegyei kázsmárki, rásonyi, léh-berencsi egyházak ügye.
30. Dunántuli szuperintendens, Papp Gábor, a csurgói gimnáziumot gyámolittatni kéri.
31. Ugyanazon egyházkerület, a Horvát-, Szlavon- és Dalmátországban lévő protestáns testvérek egyházszerkezeti ügyében kér intézkedést.
32. Ugyanazon egyházkerület, az alapok és alapítványok ügyében fölhívást közöl.
33. A dunamelléki ref. egyházkerület június 3. s következő napjain Budapesten tartott gyűlésének jegyzőkönyve megküldetett.
34. Az erdélyi unitárius egyház előterjesztése a Baldácsy alapítvány ügyében.
35. Nagy Péter, erdélyi ref. püspök, az új énekes-könyv számára hozzá érkezett zsoltárok, dicséretök kinyomatott 50 példányát megküldi.
36. A tiszántúli, valamint az erdélyi ref. egyházkerületek, tavaszi gyűléseik jegyzőkönyveit megküldik.
37. Az egyházkerületi népiskolai tanügyi bizottság jelentést tesz a népiskolák szellemi és anyagi állásáról.
38. Ugyancsak ezen tanügyi bizottság papi elnökéül Nagy Pál, gömöri esperes választatik.
39. Ugyanazon bizottság jelentése folytán, a rendes és ismétlő iskoláztatásra nézve szigorú intézkedések tételnek.
40. Az egyházkerületi segélyosztó választmány jelentést tesz az 1881-ik évi segélyek kiosztásáról.
41. Ugyanazon segélyosztó-választmány, az 1882. évi segélyosztás megállapításáról is előterjesztést tesz.
42. Az egyházkerületi számvevőszék a múlt 1881-ik évről számadását beterjeszti:
- a) A papi özvegy-árvtár számadási tételei helyeslő tudomásul vétetnek.
  - b) A számvevőszék javaslatot tesz a kamatlábak szabályozására nézve, s erre, ugy az egyházkerület, mint a főiskola pénzeit illetőleg, küldöttség neveztetik ki.
  - c) A szükösi tár állása tádomásul vétetik.
  - d) A hollandi tár állása szintén úgy.
  - e) Özvegy Gönczy Józsefnének 50 frt. segély adatik.
  - f) Az alamizsnapénzek kiosztása tudomásul vétetik.
  - g) A főiskolára s tápintézetére némely egyházmegyéből az adakozások be nem érkeztek.
  - h) Kiss Károly, egyházkerületi dékán számadása helyeseltetvén, az 1881-iki számadásának terhe alól fölmentetik.
- A jegyzőkönyv általában tudomásul vétetik.
43. A papi özvegy-árvtár tőkéje jelentékeny összegre emelkedvén, indítvány tételnek s az egy küldöttségnek adatik ki javaslatadás végett: miként lehetne az özvegyek és árváknak nagyobb osztalékot juttatni.
44. Az alsózempléni egyházmegyének, Barati Ferenc, takta-kenézi lelkész-tanítót egy évre hivatalától felfüggesztő ítélete helybenhagyatik.
45. A gömöri egyházmegye, Zárnoky Jánosra hozott s őt egy évre felfüggesztő ítélete, végképi elmozdításra súlyosbittatik.
46. A jelen alkalommal fölszentelt lelkészek által befizetett díjakról, a megbízott küldöttség jelentést tesz.
47. A fölszentelendő ifjú lelkészek részére, újabb és korszerűbb papi oklevél készítése iránt javaslat tételnek.
48. Az egyházmegyéből e jelen gyűlésre segélyért folyamodókra nézve utasittatnak az egyházmegyék, hogy azokat a kapott segélyátalányból igyekezzenek kielégíteni.
49. A gömöri egyházmegye a népiskolai tanügyi bizottságba rendes tagúl Ragályi Gyula, segédgondnokot választotta.
50. Ugyanazon egyházmegye a berzétei lelkészi és tanítói díjleveleket beadja.
51. Az alsózempléni egyházmegyéből a kis-dopszai lelkészi és tanítói díjlevelek beadatnak.
52. Ugyanazon egyházmegye, az egyházkerületi tanügyi bizottságba rendes tagúl Dr. Lengyel Endrét választotta meg.

53. Ugyanazon egyházmegye által bemutatott népiskolai statisztikai táblázati mintára már nincs szükség.
54. Ugyanazon egyházmegye, a gesztelyi egyház paplakát, iskoláját és templomát veszélylyel fenyegető vízrongálás ellen, felsőbb helyen eszközendő intézkedést kér.
55. Ugyanazon egyházmegye, Órás Kálmán, ondi lelkésznek a szerencsi róm. kath. lelkész által elkövetett illetéktelen keresztelés és beanyakönyvezés miatti panaszát fölterjeszti.
56. Ugyancsak a zemplénmegyei adófelügyelőség, a gercselyi iskolatanítói földek után 167 forintra fölszaporodott adóhátrálék befizetését sürgeti.
57. Az abauji egyházmegyének az áttérési esetek anyakönyvezése iránti indítványa.
58. Ugyanazon egyházmegye a vajkóci lelkészi díjlevelet fölterjeszti.
49. Ugyanazon egyházmegye, Novák Lajos, kassai segédlelkésznek cécei lelkészszé választását jelenti.
60. Ugyanazon egyházmegye, a pető-szinyei egyház tulajdonát képező földtehermentesítési kötvény kisorsoltatását jelenti.
61. Ugyanazon egyházmegye, a kázsmárki egyház tulajdonát képező szőlő eladását jóváhagyatni kéri.
62. Az alsóborsodi egyházmegye, az aranyosi egyház aranygombi szőlőjének eladhatását jóváhagyatni kéri.
63. Ugyanazon egyházmegye, a csabai egyház tulajdonát képező korcsmaháznak eladatását megengedtetni kéri.
64. Ugyanazon egyházmegye, a szederkényi egyháznak a tanítói hivatal állandósítása céljából történt intézkedéseit jóváhagyatni kéri s a díjleveleket fölterjeszti.
65. A felsőzempléni egyházmegye, Komjáthy Gábor, kolbásai lelkésznek, ladmoci lelkészszé lett választását jelenti.
66. Ugyanazon egyházmegye, Molnár István, b.-ujlaki tanító tanképességi oklevelét bemutatja.
67. Ugyanazon egyházmegye, a szöllőskei egyháznak még a Tóth Pál, káplántanító onnani eltávolítása alkalmával anyakönyveinek kipótoltatását jelenti.
68. A felsőborsodi egyházmegye, a hivatalától megfosztott Mészáros Endre, bánhorváti lelkész papi oklevelét beadja.
69. Ugyanazon egyházmegye, Kovács András, lád-besenyői tanítót, állandó segélyezésre ajánlja.
70. Ugyanazon egyházmegye kéri, hogy Miskolchoz közelségben lévén, honnan a népiskolai könyveket megszerezheti, külön fiékbizomány fölállítására ne köteleztessék.
71. Ugyanazon egyházmegye jelenti, hogy a hegymegi egyház a határozott díjminimumot biztosítani képes nem lévén, a lelkészi teendők teljesítésére 3 évre, az ottani segédlelkészt hagyta meg.
72. Ugyanazon egyházmegye, a Szondy-Kenessey alapítványra a barcikai egyházat jelölte ki.
73. Ugyanazon egyházmegye, a kiadott lelkészi iktató-könyv rovatait hiányosoknak találván, kéri annak kiigazittatását.
74. Ugyanazon egyházmegye, a disznos-horváti templomi székpert, az illető családok közt elintézettnek jelenti ki.
75. Az ungi egyházmegye jelenti, hogy saját kebelében leánynöveldét állítani szándékozván, a miskolci egyházkerületi nőnöveldére tetemesebb segélylyel nem járulhat.
76. Ugyanazon egyházmegye jelenti, hogy a főiskolai könyvbizományossal való ügyére nézve tett határozatát a gazdasági válaszmánnyal közölte.
77. A tornai egyházmegye, a méltészi leányegyház jövedelmezőtlen szőlőjének eladhatását jóváhagyatni kéri.
78. Az ungvári adófelügyelőség sürgős intézkedést kíván a vajkóci egyház 333 frt. adóhátráléka kifizetésére.
79. A rimaszombati egyesült protestáns gimnázium 18⁸¹/₈₂. évi iskolai értesítője megküldetvén, tudomásul vétetik.
80. Dezső Lajos, sárospataki államképezdei igazgató, az egyházkerületi pályavégzett jótéteményes ifjak névsorát bemutatja.

81. A sárospataki főiskolai tanügyi bizottság a tápintézet új alapszabályait fölterjeszti.
82. A miskolci egyházkerületi főleánynevelde felügyelő-választmányának jelentése az intézet jelenlegi állásáról.
83. Nemes Lajos, zemplénmegyei tanfelügyelő jelenti, hogy tanítói képesítési vizsgára igen kevés tanító jelentkezővén, nem látja ez idő szerint a célbavett rendkívüli vizsga megtartásának szükségét.
84. Ivánka Sámuel, sárospataki főiskolai énektanár és Szentpétery Sámuel, egyetemes énekügyi bizottsági tag, beterjesztik az énekügyi bizottság elnöke által megküldött énekpróbák felett adott bírálatot.
85. Dienes Mihály, sajó-velezdi egyháztag az ott fölmerült templomi székper ügyében egyházkerületi küldöttséget kér.
86. A sárospataki főiskola 18⁸¹/₈₂. évi állapotáról szóló jelentés beterjesztetik.
87. A nagy-kinizsi egyház előjárósága az egyházat terhelő adóhátrálék minőségéről adván fölvilágosítást, kéri ezen tartozási terhének könnyítésére, árviz által különben is sújtott egy-egyházukat valami segélyben részesíteni.
88. Indítványoztatott, hogy az egyházak adóhátrálékaik nagymérvű összehalmozódása ellen tétetnék megfelelő intézkedés.
89. Domján János, nyugalmazott tanító államsegélyt kér.
90. Mindezen jegyzőkönyvi pontok meghitelesítették.

L. 1904. III. 14
[Signature]

Betűrendes tárgymutató

arra, hogy mely határozatok mely testületeket, bizottságokat vagy egyeseket illetnek.

- Abauji egyházmegyét 29., 42—g, 58., 60., 61.
 Abódi tanítót 69.
 Alsózempléni egyházmegyét 51., 54.
 Alsóborsodi egyházmegyét 42—g., 62., 63., 64.
 Aranyosi egyházat 62.
 Baldácsy alapítványt kezelő bizottságot 34.
 Berzétei egyházat 50.
 Bizony Ákos egyházkerületi ügyészt 57.
 Bódogh Károlyt 25.
 Csabai egyházat 63.
 Disznós-horváti egyházat 74.
 Egyházkerületi tanügyi bizottságot 6., 38., 49.
 Egyházkerületi jegyzői kart 47.
 Egyházkerületi pénzügyi bizottságot 31., 42—b. 47.
 Egyházkerületi főleánynevelőt 85.
 Egyházkerületi segélyosztó-bizottságot 89.
 Egyházmegyéket általában 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 20., 21., 30., 41., 48., 88.
 Espereseket általában 39., 80., 83.
 Felsőborsodi egyházmegyét 42—g., 69., 70., 71., 73., 74., 83.
 Felsőzempléni egyházmegyét 23., 42—g.
 Fejes István főiskolai egyházi algondnokot 22.
 Főgondnoki hivatalt 5., 6.
 Főiskolai tanügyi bizottságot 24.
 Főiskolai gazdasági választmányt 27., 42—b., 76., 81.
 Főiskolai előljáróságot általában 22.
 Gesztelyi egyházat 54.
 Gömöri egyházmegyét 42—g, 45., 50.
 Hegedűs László főiskolai világi algondnokot 24.
 Hegymegi egyházat 77.
 Kázmárki egyházat 61.
 Kiss Károly egyházkerületi dékánt 42—h, 48.
 Kis-dopszai egyházat 51.
 Kolbásai egyházat 23.
 Konventet 31., 32.
 Lád-besenyői tanítót 69.
 Méhészi leányegyházat 77.
 Nagy Pál gömöri esperest 38.
 Nagy-kinizsi egyházat 87.
 Szederkényi egyházat 64.
 Szinyei egyházat 60.
 Szuperintendensi hivatalt 5., 26., 30., 37., 47., 55., 60., 73., 83., 84., 87.
 Tornai egyházmegyét 77.
 Ungi egyházmegyét 4., 42—g.
 Vajkóci egyházat (Abaujmege) 58.